GOLDONI

TEATRU

EDITURA DE STAT PENTRU LITERATURĂ ŞI ARTĂ %

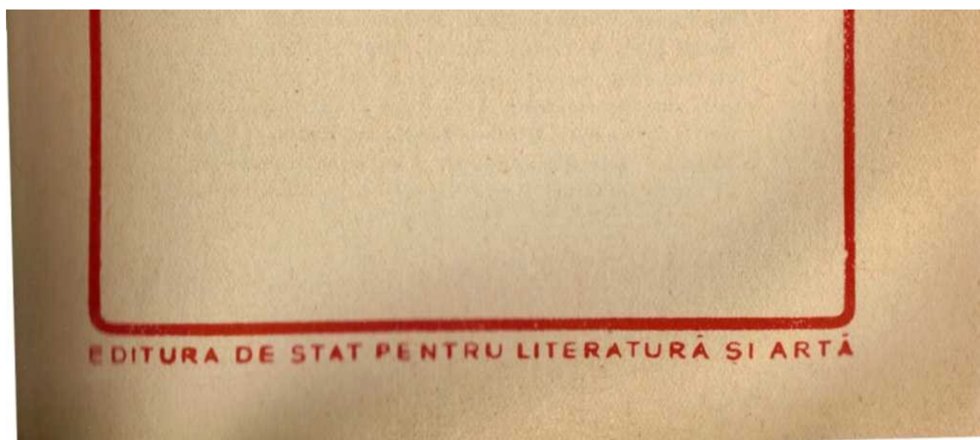
CARLO GOLDONI

CLASICII LITERATURII UNIVERSALE

CARLO

GOLDONI

TEATRU

FLECĂRELILE FEMEILOR

COMEDIE IN TREI ACTE

Hetsrezentată centra prime oară la Veneția in ultima seară a cnmaoalnlul din 1751

în romînejfe de POLIXENIA KARAMBI

P E U S O N A J E L B

PANTALONE, negustor Jupîn TONI, stăpînul unui mic vas cu pînze
CHECCHINA, presupusă fiică a lui jupîn Toni
BEPPO, iubitul Checchinei BEATRICE, dia Roma ELEONORA, prietena Beatricei LELIO, un sclifosit Donna CATTE, spălătorească
Doina SGUALDA, vînzătoara de haine vechi
ANZOLETTA, croitoreasă
OTTAVIO, din Roma, zis şi Salamina, tatăl Checchinei TOFFOLO, marinar în slujba lui jupîn Toni
MUSA, armean, poreclit „Acadea"[1] MERWNO, un băiat din Napoli ARLECCHINO, servitorul lui Lelio TJn HAMAL
CHECCHINO, servitorul Eleonorei
Acţiunea se petrece la Veneţia
MOCCOLO } marinari
Un CHELNER de la han

[1] Despre acest personaj Goldoni însuşi spune următoarele: „Se numea Musa, era poreclit *Abagiggi* pentru că se îndeletnicea, la Veneţia, cu vînzarea unui fruct numit astfel şi care, crescînd în Orient, se aducea la noi uscat. Acest ins se îmbracă armeneşte, avea barba şi era o persoana ridicolă, cunoscută de toată lumea din oraşul nostru." Neexistînd un corespondent pentru fructul numit *abagiii,* am înlocuit porecla prin „Acadea", socotind că astfel am dat cititorilor noştri un echivalent prin analogie cu vechii bragagii de prin tîrgurile noastre (n.r.).

ACTUL I

SCENA i

Camera Clecchinei

CEECCEIIĬA. stă în mijloc, BEATKICE şi XX SON ORA stau lîngă Checchina; doKNA SGTJAE,»A., lîngă Beatrice, ia* dojTNA CATTE lîngă Bleonora

BEATRICE: Haide, mireaso, fii veselă!
ELE O **NORA**: Ziua de azi e o zi mare pentru tine...
CHECCHINA: Da, fireşte, cum să nu fiu veselă? Sînt doar mireasă; **SGUALDA:** Ei, verişoară, cînd îţi vine logodnicul? **CHECCHINA**: Tata mi-a spus că din clipă în clipă... **CATTE:** Ei, Checchina, naşu-tău ţi-a trimis cununa de lămîiţă?
CHECCHINA: Nu mi-a trimis nici măcar o floricică... **CATTE:** O, ce zgîrie-brînză! **SGTJAiDA**: Dar cofeturi?
CHECCHINA: Aş! Nici cît să chiorăşti un şoarece!
SGUAEDA: Ce mai calic! Halal naş, n-am ce zice!
BEATRICE: Da de ce asta? Dacă domnu Pantalone nu trimite daruri şi nu se prăpădeşte cu cheltuielile înseamnă că nu-i om cumsecade? Ascuţită limbă mai aveţi voi, astea!
SGUAEDA: Ia te uită, ca şi cum limba noastră n-ar fi la fel cu a ei!
EEEONORA: Socot c-ar trebui s-aveţi puţin respect faţă de oamenii de omenie.
SGUAivDA: Catte, ai auzit? Ce-ai de zis?
CATTE: Vai, ce căldură! BEL iau nişte nădufuri de]>a.rc-aş fi *în* luna lui cu.pt ca ! **CHECCHXNA**: Staţi, veriş o axelor, nu vă pierdeţi cu firea!
SGCTAXBA: Cind îţi vine logodnicul? Catte, deschide fereastra. **CATTE:** Nici tu n-ai minte...
BEATRICE: IDonna Sgualda, de ce nu-ţi vezi de mărunţişurile şi de hainele vtchi ale durnitile?
SGUALDA: Azi nu vind, după cum vedeţi, onorată doamnă. Am ce mkca, ştiţi doar, aşa ci azi nu vînd nimic!
ELE ONORA *(către Catte):* Dumneata... nu te duci azi la spălat?
CATTE: A, fiţi fără grijă, trenţele dumneavoastră de cămăşi n-oi să rămînă nespălate.
ELE ONORA: Cum poţi vorbi aşa? Eşti, pare-mi-se, cam obraznică!
CATTE: Sgualda, Sgualda, se-nfierbîntA fierul!
ELE ONORA : Dragă Checchina, m-ai poftit la nuntă, şi eu am venit fiindcă sîntem vecini, şi-apoi ţin şi la

Beppo, care-i feciorul administratorului meu, dar cu astfel de lume nu vreau să am de-a face!

CHECCHINA: Nu plecaţi, scumpă doamnă!

CATTE: Ei, Sgualda, fă-te mai încoa, să nu care cumva s-o murdăreşti.

SGUALDA: Vai, că nebună mai eşti şi tu! *(Se depărtează puţin.)*

BEATRICE: Am venit aici ca să-i facem plăcere Checchinei, aşa că purtaţi-vă frumos. SGUALDA: Cu mine vorbeşti? BEATRICE: Da, cu dumneata. SGUALDA: Auzi, Catte, cică vorbeşte cu mine. CATTE: Şi tu nu ştii să i-o-ntorci? CHECCHINA: Vreţi să tăceţi odată? CATTE: Ei, uite şi mirele! CHECCHINA: E cu tata şi cu domnul naş.

ONE, }V?IS T O NI, BEPPO şi cele ele mai 5a.a.inte

IONI: Checca., fata mea, veseleşte-te! E nuntă., e uuntâ, veseleşte-te! SGUALDA : Grozavă nuntă fără cofeturi... PANTALONE: *Kă.* bucur, fină, de bucuria dumitale. CXBCCHINA: Mulţumesc, nasule. CATrB: Şi pe cînâ nunta, nasule? PANTALONE : Chiar în seara asta. CATrE: Ni s-au uscat gîtlejurile.

PANTALONE: Aveţi puţină răbdare, c-o să le udăm. TONI:: Haide, scumpul meu mire, apropie-te. Nici ii-o iei în seamă pe logodnică? BEPPO: Sâ rin? Unde? Suit atîtea femei, că mă şi încurc...

TONI : Ţi-e teamă că n-o să-ţi găseşti logodnica? Păi, n-ai cum să te-nşeli, e cea mai tînărâ şi mai frumoasă.

CAT TE: Ei, cea mai tînără n-o fi ea!

SGTJALDA: Şi nici cea mai frumoasă!

BEPPO: Tînără ori bătrînă, frumoasă ori urîtă, dacă aş găsi un locşor, tare-aş mai vrea să mă aşez lingă ea...

PANTALONE: Are dreptate. Logodnicul trebuie să stea lîngă logodnică. Fii bună, dă-te un picuşor mai încolo şi fă-i şi lui puţin loc.

ELEONORA: Eu n-am nimic împotrivă numai dumneaei de s-ar mai strînge oleacă.

CATTE: Adevărat, femeia asta parc-ar fi prins rădăcini pe scaun.

BEATRICE: Haide, Checca, şezi tu pe scaunul meu, aşa că donna Sgualda o să mi-1 dea pe-al ei, iar ea are să-şi ia altul.

SGUALDA: N-ai decît să stai dumneata acolo unde vrei să mă aşezi pe mine.

PAOTAXONE: Ei, cucoanelor, trebuie să <elaţi lecui cui îl merită. SGTJAEDA: Aşa., cui îl merită? Bine, daci nu-1 merit, atunci nici. nu-mi trebuie. BJmîi sănătoasă, verişoară ! *(Se riitea.)*

CHBCCEINA: Unde pleci?

SGUAIUA: N-ai auziţi* Cedez locul cui îl meriţi. Naşul porunceşte, aşa că tu taci! Trebuie să ştii cu cine ai de-a face.

TONI: Cum?! Ce viei să spui *cu* asta?

SGUALDA: *Ifl s',* că ştiu eu ce spun. Poftim, onorată doamnă, cedez locul cui îl merită... aşezaţi-vi. Ascultă, Checca, bagă de seamă şi alti dată. nu mă mai pofti. Nu mai pun piciorul în casa ta niciodată! Unei femei ca mine si i se aducă o asemenea jignire? Dacă cinsteşti pe-o străină mai mult decît pe verişoara ta! L,ua-v-ar dracu pe toţi: tată într-o ureche, fată fără minte, naş zgîrcit, logodnic calic! Stimată doamnă, vă salut. *(Pleacă.)*

BEATRICE: Cred că-i nebună.

CATTE: Ei, doamnă dragă, nebuna asta are mai multă minte decît dumneata.

ELEONORA: Cum vorbeşti? **CATTE:** Cu gura!

ELEONORA: Cine stă mai mult aici se compromite. Adio, mireaso! Nu mai vreau să am de-a face cu femeile astea obraznice. *(Pleacă.)* **CATTE:** Mămăliguţă, mămăliguţă! **BEATRICE**: Ce înseamnă asta: mămăliguţă?

CATTE: Scumpă doamnă, mie-mi place, şi de-aia-i spun pe nume. Nu cumva ţi s-a făcut poftă şi dumitale?

BEATRICE: Ba da, mi s-a făcut poftă să mă port cu dumneata aşa cum meriţi, dar, ca să n-o supăr pe fata asta de treabă, mă mulţumesc să plec. Să ştii însă că, dacă nu-ţi ţii limba, pun să ţi-o taie! *(Pleacă.)*

CATO: Fa.gtLM.-ii cuipeiei!

TOtn : Ştii ce uieau să-ţi spun, cucoană? La mine-ti casă n-aan nevoie de-atîtea fircscoase! Dacă ie-am chemat, poaată-te cum se cuvine, iar dacă nu ştii «e înseamnă buna-cuviinţă, du-te şi vezL-ţi de treburile dumitale!

CAII^: Aşa? Mă goneşti, care va să zică? Nu meritaţi si mai ririLîm. cu voi. Ei bine, o să vă căiţi, Clecca., am plecat, ai auzit? Dar las', c-ai să-ţi aduci tu aminte de Catte spălătoreasă! *(Pleacă.)*

SCENA 3

CHECC1UNA, BETPO, PANTALONE, JOFIN TONI

PANTALONE *(Ud jupîn Toni):* O, ce vorbuliţe alese!-0, ce rubedenii de soi!

TONI : îmi pare bine că s-au dus. O să ne înţelegem mai bine aşa, numai noi între noi. Checca, iată-ţi mirele, iată-1 şi pe naş; iar dacă vrei inelul, Beppo are să ţi-1 dea. Chiar dacă n-or să fie poftite femeile astea, nu-i nimic, tot nu rămînem noi fără oleacă de zaiafet...

CHECCHINA: Dacă-i aici Beppo, nu mai am nevoie de nimeni.

BEPPO: Nici eu nu mai doresc altceva dac-o am pe scumpa mea Checca. **PANTALONE** *(lui Beppo):* Hai, ia inelul şi pune-i-1 în deget.

BEPPO: Dar cum se face? învăţaţi-mă! **PANTALONE**: O, ce bărbat! Parc-ar fi aşa de greu!

(încearcă să pună inelul în degetul Checchinei.)

Uite cum se face... **BEPPO**: Easă-mă, acuma lasă-mă pe mine. N-o lua de inînă.

PANTALONE: Eşti gelos? Doară vi-s naş.

3EJJC: Spune, domnule Pantalone, dapă **treaba asta** cu inelul., naşul a isprăvit?

PANTALONE: Ea că vrei, a isprăvit!

IONII: Ce, nu ţi-e tine? Nu-1 cuaoşti **pe** domnul Pantalone? Ştii doar ce fel **de** cm e!

PANTALONE: Pentru mine a **1**>âtut cea.su **1** al doispie-• zecelea. Am stiîns p frizele şi-am tras barca **la** mal, că nu mai sînt bum de nimic.

IEETO: Bietul de el! Zău că mă face să iîd! Şi-acum să facem cam cere rînduiala. Să vedeţi ce bine mă pricep... *(îi pune ineM Ckecckmei,)*

CHECCHINA: Acum să cheamă că-s măritată?

TONI: Nu, de-abia ţi-a dat inelul.

CHECCHINA: Ce nevoie mai e de inel? Mă poate lua de nevastă şi fără. .

TONI: Trebuie să facem lucrurile aşa cum se cuvine.

CHECCHINA: O, ce minunăţie de inel!

PANTALONE: îţi place?

CHECCHINA : îmi place, dar şi mai mult îmi place cel care mi 1-a dat. **PANTALONE**: Eu ţi l-am dat.

CHECCHINA: Nu, vreau să spun cel care mi 1-a pus în deget.

PANTALONE: Ei, copii, îmi saltă inima de bucurie. Eu mă duc să-mi văd de-ale mele. Cerul să vă binecuvînteze! Dacă vă trebuie ceva, spuneţi-mi. *(Aparte.)* Ce minunată-i tinereţea! Deşi sînt bătrîn, de la aşa ceva mai că nu m-aş da nici eu în lături! Cît e vorba de inel, merge cum merge, dar mai departe nu m-aş încumeta... *(Pleacă.)*

SCENA 4

CHECCHINA, BEPPO, JUPÎN TONI

TONI: Beppo, dacă ai şi tu vreo treabă, du-te şi ve-zi-ţi de-ale tale.

3SEpro : Nn, n-ain aici o treabă.

TOUT: Se poate ca tu să n-ai nimic de făcut, dar eu am. Hai să mergem!

BEPPO *(afurU):* Am înţeles. Nu vrea să rămîu aici. la revedere, Checca!

CH3CCCHINA: Să mă iubeşti, Beppo!

BEPPO : Enima mea ţi-am dat-o ţie.

C**HECCHINA**: Binecuvîntatâ să-ţi fie inima!

TOOT: Ce minunat lucru e dragostea logodnicilor! *(Pleacă.)*

BEPPO: Scumpa mea! *(Pleacă.)*

CHBCCHINA: Scumpul meu! Sînt cea mai fericită femeie din lume! Drăguţele mele de verişoare m-au făcut să mi se urce sîngele la cap, dar nici nu face să mă mai gîndesc la ele... Beppo mă iubeşte, Beppo e al meu, aşa că puţin îmi pasă de flecarele acelea, nici nu vreau să mai am de-a face cu ele! *(Pleacă.)*

SCENA 5

Pe stradă

DONNA CATTE, cu un eoşuleţ cu rufe curate, MEREINO, purtînd un coş pe cap

CATTE: Ei, acuma hai să ducem rufele astea! Ea drum, sufletele! **MERLINO**: Vai, că tare mi-e urît să muncesc! **CATTE:** Dacă vrei să mănînci în ţara asta, trebuie să muncești.

MERIJNO: Mai curînd îmi place să pungăşesc pe cîte cineva, să cer de pomană... **CATTE:** Păi, cum nu! Dar dacă te apuci de cerşit, toată lumea o să te gonească! „Da muncă, pun-gaşule — aşa o să-ţi spună — la muncă!" **MERLINO:** Ei, îmi cunosc bine meseria. Ascultă: *(face pe ciungul)* „daţi de pomană unui biet ciung";

(fece pe schilodul) „fie-uă milă de un sărman sdiilod"; *(face fi orbul* **J** „miluiţi un biet orb"; *(umblat iîrmdii-se fe şemt şi în mîim)* „aveţi milă, de un biet zidar, care-a căzut de pe schelă şi mu mai poate lucra!",.. **CATTS:** Fugi de-aici, pramatia, pramatiilor! De unde eşti de feL?

MERrzxO: Sîat un adevărat pungaş napolitan! **CATTE)** *(aparte***J** ; Vai de mine, rm-i dau pezevengliiului ăstuia să-mi care coşul, că mă poate fura. *(Tare.)* Ţine asta şi du-te de-ţi vezi de treabă, **MERLINO:** Nu mai aveţi nevoie de mine? **CATTE:** Nu!

MERLINO: Afurisită să-i fie sămînţa cui te-a făcut, să-ţi iasă tot atîtea bube cîte împunsături are rafăria asta! Blestemat să fie taică-tu şi maică-ta şi tot neamul lor!...

CATTE: Trăncăneşte pînă ţi-o ajunge gura la urechi!

MERLINO: Drace, drace, puşchea pe limbă-ţi!

CATTE: Ce?

MERLINO: Plesni-ţi-ar fierea-n tine! Vezi că te-a strigat cineva! **CATTE:** Cine m-a strigat? **MERLINO:** O doamnă... colo, colo, o doamnă! **CATTE** *(întoarce capul, în care timp Merlino fură o cămaşă):* Unde? N-o văd... cine-i? Ce tot spui, papagal afurisit?! **MERLINO**: Sluga dumneavoastră !

CATTE: Ce dracu tot spui acolo, papagal blestemat?!

MERLINO: Spun că poţi crăpa! CATTE: Ce tot spui acolo?
MERLINO: Nu m-ai înţeles? CATTE: Nu, nu te-am înţeles!
MERLINO: Dacă nu m-ai înţeles, atunci ascultă: fire-ai fata unui tată încornorat; ajungă-te blestemele cerului şi roadă-te mii de bube rele! *(Pleacă cîntînd şi zbenguindu-se.)*

CATTE : Fir-ai blestemat să fii! N-am prea înţeles eu ce-a spus, dar cred că m-a trimis la toţi dracii. A, mă lipsesc cu dragă inimă de el! îmi pare însă tău de coş... o să trebuiască să-1 car singură.

SCENA 6

DONNA SGVAivDA, cu lucruri de vînzare, şi DONtTA CATTE

SGUALDA: Ei, Catte, încotro?
CATTE: Iaca, duc rufele. Ce zici de cucoanele alea? SGUALDA: Draga mea, taci, altminteri simt că mi se face rău. CAI TE: Ce podoabe ai de vînzare? SGUALDA: Am o fustă frumoasă şi-o hăinuţă straşnică. Tu, care mergi prin atîtea case, m-ai putea ajuta să scap de ele. CATTE: Cum să nu! Checchinei i le-ai arătat? SGUALDA: Nu-s de nasul ei.
CATTE: Ce tot spui? Nu vezi că nu-i mai ajungi nici cu prăjina la nas? SGUALDA: Socot că văru-meu e-un nerod de risipeşte atîţla bani cu ea. CATTE: Crezi că el cheltuieşte? Ei, da proastă mai eşti! SGUALDA: Atunci cine? CATTE: Ei, naşul...
SGUALDA: Cine, jupîn Pantalone? CATTE: Da, chiar el.
SGUALDA: N-a fost în stare să-i cumpere nici măcar un pumn de cofeturi. CATTE: Da, pentru că nu poate face nici el prea mult. Cînd omul cheltuie într-o parte, nu mai poate cheltui şi-n cealaltă. SGUALDA: Şi văru-meu nu spune nimic? CATTE: Ce vrei să spună? îl lasă să facă ce vrea.
SGUALDA: Mi-e milă de el căci, la urma urmelor, Checchina nici nu-i fata lui.
CATTIS: Aievirafc? Nu-î fata Lai?
SGUAX,D.\; Iînri dai cuvîmtnl datru'tale de femele cm-stihâ că an sufli nici o vorbe? CATO: A, nu te teme, eu n-ani obiceiul să]>ilăvii-ges-c.
SGUALDA: Bagă. T)ine de seamă, în afară de tine n-am spus-o nirnărmi pe lumea asta.... CA.TTÎ;: Mie poţi să-mi spui, că doar mă cunoşti. SGUALDA: Checca. nu-i iata vărului nostru. CATTE : Ce tot îndrugi acolo? Atunci a cui e? SGUALDA: Nti ştiu. Donna Menega, Dumnezeu s-o ierte, nevasta lui jupîn Toni, i-a încredinţat taina asta mamei mele, iar mama mi-a încredinţat-o mie.
CATTE: Şi de unde a cules-o?
SGUALDA: Nu vezi? Jupîn Toui călătoreşte într-una cu caicul lui. El pretinde c-ar fi găsit-o undeva, departe. Unii spun că-i copil din flori, alţii c-ar fi vorba de-un

şiretlic de-al lui jupîn Toni, iar ceilalţi că nu-i decît o afacere de-a donnei Menega... Fiecare trăncăneşte cum îi vine la gură.

CATTE: Prin urmare e un lucru ştiut de toată lumea?

SGUALDA: Ei, nu chiar de toată lumea. Nu-1 ştiu decît prietenele mele, cu care lucrez toată ziua, şi cu tine. Te cunosc bine şi nu mi-e teamă c-ai să împrăştii vorba! **CATTE:** îmi pare bine că mi-ai povestit şi mie. **SGUALDA:** Ei, eu am plecat. Rămîi sănătoasă. Mă duc să văd dacă nu vrea Checca să tîrguiască lucrurile astea. **CATTE**: Bagă de seamă să nu dai peste înaltele doamne! **SGUALDA**: Ce? crezi că mi-e teamă? Cu mine nu le dă mîna, că eu le cunosc toate metehnele. *(Pleacă).*

CATTE: I-auzi colo! Cine-ar fi zis? Să nu fie Checca fata lui jupîn Toni? Şi eu care mă purtam cu ea ca şi cum mi-ar fi fost verişoară! Foarte bine.

■ Da<ă se rvtfte prilejul, sau dacă-şi ia riasuî la portare ta *iz.l.%* mea., ştiu eu cum s-o pun cu bobal pe La.be.

SCENA 7

LXZCi, Er3J., **cioitcicasa, şi CATTB**

ANZOXETTA: O, draga mea donna Catte, vrei să-mi arăţi unde e casa donnei Checca, verişoara dumi--tale?

CATt'E: Uite, c iei pe străduţa asta, treci podul, şi la stîaga veri o curte... a treia uşă pe mîna dreaptă.

ANZOLETTA: îţi foarte mulţumesc. **CATTE**; : Ce cauţi la Checca?

ANZOLETTA: îi duc rochia cea nouă pe care i-am f ăcut-o. **CATTE:** Ia s-o văd şi eu! **ANZOLETTA**: Ia uite ce frumoasă e! **CATTE:** Aur? Aur, cucoană? Nepricopsita! Aur?

ANZOLETTA: Ce te miri?

CATTE: Cum să nu mă mir? Şi prostul de văru-meu care-o lasă să-şi facă toate mendrele.

ANZOLETTA: E fata lui şi-o iubeşte.

CATTE: Sigur, fata lui!

ANZOLETTA: Cum, nu-i a lui?

CATTE: A, îmi făgăduieşti să-ţi ţii gura?

ANZOLETTA: Eu? Eu nu scot o vorbă. Ştii bine doar ce fel de fată sînt.

CATTE: Checchina nu-i fata vărului meu Toni.

ANZOLETTA: Măi să fie! Atunci a cui e?

CATTE: Ascultă... dar să taci cum tace piatra, auzi?

ANZOLETTA: Fii fără grijă.

CATTE: E copil din flori.

ANZOLETTA: Ce poveste mai e şi asta?

CATTE: îţi spun asta doar ţie, pentru că ştiu că eşti femeie aşezată...

***VK* BA MAI, şi cele de mai înainte**

CATTE; Ei, băiete, vrei să ciupeşti nişte tatii? Am nevoie de-o mînă. de ajutor. **HAiiA**.L,n:
Ţi-o dau şi fără bani. **CATTE**: îmi duci coşul
ăsta cu rufe? **HAMAL**, ni: Bucuros.
CATTE: Haidem repede, fiindcă am un client care nu se dă jos din pat pînă mi-i duc primenelile. *(Pleacă împreună cu Hamalul.)*
ANZOLETTA: Prin urmare, Checca nu-i fata lui jupîn Toni. E din... Ca să vezi! Şi Beppo o ia de nevastă... mă lasă pe mine pentru ea? Mă lasă pe mine pentru una... aşa .şi pe dincolo! Nu mai vreau să-i duc rochia... Dacă-i trebuie, n-are decît să vină să şi-o ia! îi duc rochia cea cu trenă doamnei Beatrice. O croitoreasă ca mine nu lucrează pentru femeile de felul Checchei!

SCENA 9

Camera Beatricei ARLECCHINO,

apoi BEATRICE

ARLECCHINO: Ei, nu-i nimeni acasă? **BEATRICE**: Cine eşti
dumneata? **ARLECCHINO** : Sînt servitorul stăpînului meu.
BEATRICE: Şi stăpînul dumitale cine-i? **ARLECCHINO:** E acela
care mă trimite să vă salut
şi să vă întreb dacă sînteţi mulţumită. **BEATRICE:**
Mulţumită de ce?
ARLECCHINO: Ca să spun drept, de asta nu-mi mai
aduc aminte. **BEATRICE**: Eşti un servitor cumsecade.
ARLECCHIHO: Sînteţi mulţumită sau nu sînte'p mulţumită?
BEAT RECE : Dacă cu ştiu din partea cui vii, nu pot
să-ţi răspund. **ARLECCHLNO**: Stăpînul aşteaptă
răspunsul, **BEATRICE:** Dar cine-i stăpînul tău? **ARLECCHLNO:** Nu-1 cunoaşteţi pe stăpînul meu? **BEATRICE**: Dac-ai să-mi spui
cine e, văd eu daci-l
cunosc.
ARLECCHINO: îl cunoaşteţi sau nu-1 cunoaşteţi?
BEATRICE: Deocamdată nu-1 cunosc.
ARLECCHLNO: Atunci, dacă nu-1 cunoaşteţi, sluga dumneavoastră preaplecată...
BEATRICE: Unde pleci?
ARLECCHINO: Plec. Dacă nu-1 cunoaşteţi, oi fi greşit casa. Sărut mina...
BEATRICE: Ascultă, stăpînul tău la cine te-a trimis?
ARTECCHINO: M-a trimis...m-a trimis...Dar dumneavoastră cine sînteţi?
BEATRICE: Eu sînt Beatrice Anselmi.
ARLECCHINO: Tocmai la dumneavoastră... Rădice di Seleno.
BEATRICE: Şi ce vrea de la mine?
ARLECCHINO : Mi-a spus să vă salut şi să vă întreb dacă sînteţi mulţumită.
BEATRICE: Dar pentru ce, omule, să fiu mulţumită?
ARLECCHINO : Asta-i bună! Ce, eu mă vîr în treburile stăpînului meu?

BEATRICE *(aparte):* Vai, biata de mine! *(Tare.)* Cine-i stăpînul tău? Cine? Cine?

ARLECCHINO: Nu strigaţi aşa, că nu sînt surd. Da, doamnă, el mă trimite, şi dacă nu m-ar fi trimis el aici, nici eu nu v-aş fi întrebat pe dumneavoastră.

BEATRICE: Să te ia naibaI Nu poţi răspunde ca lumea?

ARLECCHINO: O, da grea mai e de cap! Nu sînteţi în stare să mă înţelegeţi?

BEA-IXICE: Pleacă de-aici, măgar afurisit! **A.RIKCHJN'O** : Mulţumesc, şi la bună vedere! **BEAÎUCE:** Se lasă. poarta deschisă şi intră aici toţi nătărăii.

A.R1KCKDNO: Spuneţi: sînteţi mulţumită, san nu sînteţi mulţumiţi?

BE-ATX3CE: Pentru ce să fiu mulţumită?

ARIICCHINO : Peutru că vine stăpînul measă vă salute.

BEATIUCE: Aşa, prin urmare stăpînuL tău vrea să rină să mă salute?

ARXICCHINO: Da, doamnă. Y-am spus-o de zece ori pină acuma.

BEATRICE: Şi cine e stăpînul tău?

ARXECCHIKO : Cum, nu-1 cunoaşteţi? O să \ină el în persoană şi-atunci o să-1 cunoaşteţi.

BEATRICE: Dacă are să vină, am să-**1** văd.

AREECCHINO: O să vină şi-o să vă arate el cine e L,elio Ardenţi!

BEATRICE: Ah, Delio Ardenţi e stăpînul tău?

ARLECCHINO: Sînteţi mulţumită, sau nu sînteţi mulţumită?

BEATRICE: Acum te-am înţeles. Lelio Ardenţi vrea să-mi facă o vizită şi te trimite să vezi dacă sînt mulţumită, nu-i aşa?

ARLECCHINO: Era atît de greu să pricepeţi? Zău că sînteţi cam înceată la minte...

BEATRICE: Şi tu eşti din cale-afară de deştept!

ARLECCHINOJ îl cunoaşteţi?

BEATRICE: îl cunosc.

ARLECCHINO: Sînteţi mulţumită?

BEATRICE: Sînt mulţumită.

ARLECCHINO: Dumneavoastră îţi fi mulţumită, da eu nu-s.

BEATRICE: Şi de ce, mă rog?

ARLECCHINO: Fiindcă nu-mi daţi nimic.

BEATRICE *(aparte):* Vreau să mă descotorosesc de netotul ăsta. *(Tare.)* Ţine, iată o jumătate liră, eşti mulţumit?

AXLECCmNO: Di, doamnă. **Dumneavoastră m-aţi molţrunit** pe mine, iar stăpînal **meu** o **să vină** si **vă** mulj**:amească** pe **dumneavoastră.** *(Pleacă.)*

SCENA io **SEATRICE,**

singură

BEATRICE: Straşnic **servitoT** şi-a mai găsit şi domnul Lelio!... Cum e sacul, şi peticul.,. Trăsnit stăpînul,

trăsniţi şi sluga! Vai de capul amândurora! Drăguţul de Eelio! E din cale-**afară** de caraghios. N-are para chioară şi face **pe** îndrăgostitul. Toate femeile îşi bat joc de el, dar el habar n-are.

SCENA II

ANZOIvETTA şi BEATRICE

ANZOLETTA: înaltă doamnă, cu îngăduinţa dumneavoastră .

BEATRICE: A, Anzoletta, fii binevenită ! Mi-ai potrivit rochia?

ANZOLETTA: Da, înaltă doamnă. Am lărgit-o puţin sub braţ, aşa cum mi-aţi spus, şi-am strîmtat-o la talie cu cîte un deget de fiecare parte. Dacă vreţi s-o încercaţi, v-ajut. **BEATRICE**: Nu mai e nevoie. Dac-ai făcut ce ţi-am cerut, o să fie bună. **ANZOLETTA**: O să vedeţi c-o să vă vină ca turnată.

(O pune pe măsuţă.) **BEATRICE**: Ce frumuseţi mai ai în bocceluţă? **ANZOLETTA**: O rochie pentru o fată. Voiam să i-o duc, dar am aflat anumite lucruri şi-atunci nu i-o mai duc.

BEATRICE: Despre ce fată e vorba?

A.firzoi,£rTA; Nu cred s-o cunoaşteţi. Una CheccLina, fiica Ini jap în Toni.

BEATRICE: A, o cunosc, Logodnica lui Beppo! Ee ce spui că, nu vrei să-i mai duci rochia?

ANZOLETTA: Pentru un anumit motiv... Dar ajunge, na mai scot o vorbă!

BEATRICE: Haide, mie-mi poţi spune, că nu-s flecară.

ANZOIETTA: Ştiu că sînteţi o cucoană cu scaun la cap, şi-am să vi destăinui totul... dar, pentru numele lui dumnezeu, să nu afle nimeni!

BEATRICE: Hai, nu-ţi fie teamă.

ANZOLETTA: Am aflat că ea, Checchina, nu-i Fata lui jupîn Toni, ci copil din flori.

BEATRICE: Să fie oare adevărat?

ANZOIETTA: Cum vă văd şi mă vedeţi.

BEATRICE: Şi ştie şi Beppo?

ANZOLETTA : Nu trebuie să ştie. Dac-ar afla, s-ar feri, desigur, de greşeala pe care o face.

BEATRICE: Bietul băiat! Habar n-o fi avînd.

ANZOLETTA: Mă iubea pe mine... şi din cauza ei m-a părăsit... Dac-ar afla, poate că m-ar iubi din nou.

BEATRICE: Vrei să vorbesc eu cu el?

ANZOLETTA: Vai, nu, scumpă doamnă, nu vreau să mă ţin de intrigării. Vă rog să nu spuneţi nimănui nimic.

BEATRICE: Nu, eu nu pălăvrăgesc.

ANZOLETTA: Cu îngăduinţa dumneavoastră, mă duc să-mi văd de treabă.

BEATRICE: Du-te şi fă ce vrei.

ANZOLETTA: Vă doresc ziua bună... *(Aparte.)* Măcar de s-ar întoarce Beppo... dar mi 1-a furat Checca! *(Pleacă.)*

BEATRICE : Anzoletta e o fată de treabă şi are meserie bună.

BrjBONOKA şi BEATRICE

EEE ONORA: Pot **iatra, draga** mea? **BEATRICE**: tari face mare plăcere. **ELE ONORA** : Ce **spui** de obraznicele **alea de azi-dimi-**neaţâ ?

beatrice: Ce vrei să spun? Sînt, într-adevăr, din ca.le-a.fa.ri de neobrăzate!

BLEONORA : îmi pare rău de Checca, doar efată cumsecade, şi de tatăl ei, care-i om la locul lui.

BEA.XR.ICE: Ei, dar nu ştii? Checca nu-i fiica lui jupîn Toni.

ELE ONORA: Nu?

BEATRICE: Nu, sigur că nu.

ELEONORA: Cine ţi-a spus?

BEATRICE: O ştiu dintr-un loc sigur.

■**ELEONORA:** Atunci a cui e?

BEATRICE: Dumnezeu ştie...

ELE ONORA: Şi Beppo care are de gînd să facă o nuntă ca-n poveşti.

BEATRICE: Bietul băiat! L-au înşelat, habar n-are de nimic.

ELE ONORA: Eu am ţinut întotdeauna la Beppo. Tatăl lui, administratorul meu de **la** ţară, mi 1-**a** dat în grijă şi n-aş vrea să-1 las să se ducă de rîpă.

BEATRICE: Vrei să trimit după el?

ELEONORA: Da, mi-ar face plăcere. Să-i deschidem ochii bietului băiat.

BEATRICE: Numaidecît. Ei, Checchino!

SCENA 13

CHECCHINO şi cele de mai înaint*

CHECCHINO: Sînt aici, doamnă...

BEATRICE: îl cunoşti pe Beppo?

st
a

CHECcar.vO: Da, doarmă, e prietenul raea. BEATRrcE: Du-te şi spune-i să. vină aici, ci vrem săi vorbim.

CHECCUTNO: Da, doarană. Domnul Lelio Ardenţi e aici şi-ar vrea să vă prezinte omagiile domniei-salc.

BEATRICE *(rlzîni):* Da, da, să vină. *(Checchino fleacă.)* îl cunoşti pe domnul Lelio? **ELEONORA:** Mai între"bi? Toată lumea îl ştie. **BEATRICE** : Face pe amorezul cu toate fetele, **ELEONORA:** Şi moare de foame.

SCENA 14

I,Er.io 51 cele de mai înainte

LELIO: Mă închin în faţa acestor preagingaşe doamne.

BEATRICE: O, mai încet, nu sîntem doamne.

LELIO: Virtuţile dumneavoastră, doamnele mele, mă tulbură, mă tulbură...

ELEONORA: Ca să ni se poată aduce laude, ar fi trebuit să avem cîteva din deosebitele calităţi care-1 împodobesc pe domnul Lelio!

LELIO: Singura mea calitate e de-a fi adoratorul frumuseţii, admiratorul graţiei şi sluga preaplecată a domniilor-voastre!

BEATRICE: Din ce în ce mai îndatoritor.

LELIO *(le oferă tabac dintr-o cutiuţă de lemn):* Serviţi?

BEATRICE: O, dar această cutie nu vi se potriveşte.

LELIO: Cutia aceasta? Vă cer iertare. E din *orighello,* un fel de lemn indian îmbibat cu ulei pregătit anume ca să păstreze umed şi proaspăt tabacul de Spania.

BEATRICE: Tabac de Spania? Ia să mirosim... O, dar ce-i asta?

LELio: Tabac după ultima modă. *(Eleonorei)* Serviţi, vă rog!

EtxoiroiiA : E fie a. ascat.

IHKO:E cttse joatedebun, credeţi-mă! ***(Se serveşte.)***

Ceva grozav! **ELEONORA** : De cîţi ani e acest tabac?

IEI.30 ***(sli&mutâ):*** Yă mulţumesc din toată **inima**

j entru bunătatea dumne avoast ră... matrice : Acest *wigkello* al dumneavoastră nu-1 **piea**

menţine pica.spăt. **LELIO** *(si7C7MiâJ;* Nu vă deranjaţi, **e** din pricina

tabacului.

ELEONORA: Taie bun, te face să strănuţi.

LELIO: Te uşurează. Pentru mine, care studiez mult,

e cît se poate de bun. **BEATRICE**: Domnia-voastră studiaţi mult? **LELIO:** Zi şi noapte. Cu voia dumneavoastră... *(Scoate*

o batista fină, iar zdrenţuită, se întoarce ţi îşi suflă nasul.) **ELEONORA** *(Beatricei):* Ah, ce lucruri frumoase! **BEATRICE** *(Eleonorei):* Sărman nărod! **LELIO**: Am fost la tîrg şi am cumpărat nişte batiste

minunate!

BEATRICE: Trebuia să cumpăraţi şi nişte mănuşi.

LELIO: O, să vă explic, le-am tăiat degetele fiindcă mă stînjeneau la scris.

BEATRICE: A, domnia-voastră scrieţi cu mănuşi albe?

LELIO: întotdeauna, întotdeauna... îmi place curăţenia.

BEATRICE: Dar mănuşile acestea nu-s albe, ci murdare.

LELIO: Bat niţel în gălbui, dar asta-i din pricina dantelei de la manşete.

ELEONORA: Adevărat... De altminteri şi manşetele parcă ar spune: „Nu mă atinge!"

LELIO: Aşa e moda.

ELEONORA: Moda manşetelor murdare?

LELIO: Da, doamnă. Aflaţi că la Paris manşetele de dantelă se vopsesc în galben, ca să pară mereu noi.

ELEONORA: Admirabilă curăţenie!

BEATBICE : La fel ca şi cu ciorapii de culoarea mustului .

ELEONORA: Ei, domnii] L,elio e totdeauaa la cuient

cu moda. **LELIO** : Ei, sint un om de gust. **BEATRICE** : Şi haina **e** tot după ultima modă ? **LELIO** : Da, doamnă. De la

Paris. **ELEONORA:** Şi peruca? **LEU o** : De la Eondra. **ELEONORA:** Şi încălţămintea? **LELIO:** Din Anglia.

ELEONORA: Anglia şi Londra nu-i acelaşi lucru?

LELIO: O, nu, doamnă.,.

ELEONORA: Care **e** capitala Angliei?

LELIO: Eondon.

ELEONORA: Şi Londra unde e? **LELIO:** Cred că pe undeva prin Spania. **BEATRICE**-. Bravo, în Spania! Domnul Eelio ştie tot. **LELIO:** Ei, am învăţat şi eu cîte ceva... **ELEONORA:** Şi unde v-aţi făcut studiile? **LELIO:** în Toscana, unde se vorbeşte corect. **ELEONORA:** Sînteţi poate unul dintre cei de la *Crusca*[2]

LELIO: Da, doamnă, sînt membru al Academiei *Crusca.*

BEATRICE: Vreţi să fiţi bun să-mi spuneţi cu cîţi de „ă" se scrie „nărod"?...

LELIO *(aparte):* îşi bat joc de mine... *(Tare.)* Am să vă spun, doamnă; trebuie să deosebim însă genul masculin de cel feminin; „nărod" se scrie cu un singur „ă", iar „nărodă", cu doi.

ELEONORA *(Beatricei):* Se întrece cu gluma...

BEATRICE : Scumpe domnule academician de **la** *Cmstrt,* cred că aveţi în. cap mai multă iâină decât tăiîţe.[3]

LEUO: Aş spart...

BtEONORA: Nu numai că sinteţi plia de faină de **sas puii** jcs, dar sînteţi. şi sec! **LELIO** : Fără îmL oi alâ... **BEATRICE:** Sec, **firi** pic de untdelemn... **LEIJO**: Păi, dacă au am -untdelemn,.. **BEATRICE:** Nu areţi nici untdelemn şi nici sare! **LELro**: Cu toate astea... **BEATRICE:** Sîrrîeji sec, cu de-săvîrşire sec! WUD: Dai... lăsaţimă să vorbesc... **ELE**ONORA: Sec, nesărat, fără pic de noimă! **UBLIO**: O, pentru dumnezeu... **BEATRICE:** Sec omul, seacă şi punga. **LELIO**: Dar, daţi-mi voie...

ELEONORA: Nimic altceva decît o nemaipomenită îndrăzneală! **LELIO:** Vreau să vă spun...

BEATRICE: Şi ce părere aveţi despre această figură distinsă? **LE** Li o : Dar vă rog ! **ELEONORA:** Aproape că-ţi vine rău. **LELio** *(aparte):* Oh, nenorocitul de mine! *(Tare.)* Doamnelor... **BEATRICE**: Şi ce siluetă! **ELEONORA**: Şi ce conversaţie aleasă! **LEEIO:** Nu mai pot! **BEATRICE:** Ce înfăţişare! **ELEONORA:** Ce vervă! **BEATRICE:** Ce graţie! **ELEONORA:** Ce dezinvoltură! **LELIO:** Să vă ia dracu! *(Iese.)* **ELEONORA:** Ah, ah, ah! S-a dus! **BEATRICE:** Obraznicul! Să spună că nărodă se scrie cu doi de „ă"!

bS**ipo şi «ele de nai înainte**

BEPEO: Iată-mă-s, am yenit. Care-i porunca? BEEOî**TORA**: O să-ţi explic în ctteva cuvinte! Te preria spie binele durnita.le şi si să hotărăşti singur.

---

2 **Academia *Crusca,* Înfiinţată la sftrşitul secolului al XVI-lea, la Florenţa, pentru purificarea limbii italiene (n.r.).**

3 **Joc de cuvinte: *crusta* Înseamnă *tiriţe.* Academia *dclla Crusca* Îşi propunea să cearnă cuvintele frumoase de celelalte (n.r.).**

Află că Checchina nu e fiica lui jupîn Toni. E o fată găsită, deci nedemnă pentru dumneata. **BEPPO:** Vai, ce aud? Cine v-a spus? **EU302TORA**: Ku căuta să afli mai mult. Ia de bun ceea ce-ai auzit şi vezi să nu-ţi irîngi gîtul. Draga mea, să mergem să ne mai distrăm pe socoteala lui signor Lelio. **BEPPO:** Dar, vă rog, spuneţi-mi.,. **ELE OK ORA:** Pentru moment e de ajuns. Cu timpul ai sa afli şi restul... Să mergem! *(Pleacă.)* **BEPPO:** Vai de mine şi de mine! Nu mai ştiu pe ce lume mă aflu... **BEATRiCE:** Eas-o pe Checchina ! Dacă vrei să te însori, îţi găsesc eu o fată care să merite. *(Pleacă.)*

SCENA 16 **BEPPO,**

singur

BEPPO: Biată Checca! Va trebui oare să te las? Dar dacă nu-i fata lui jupîn Toni, ci o fată... aşa şi pe dincolo, n-o pot lua. Taică-meu n-o să ne primească în casă nici pe mine, nici pe ea. Ce să fac oare? Nici eu singur nu ştiu. Mi-am dat cuvîntul Checchinei, pe care o iubesc... i-am dat şi inelul. Dar mi-e şi de reputaţia mea! Acum nu ştiu încotro şi cum s-o mai apuc... Să mă mai gîndesc, trebuie să găsesc ceva! *(Pleacă.)*

ACTUL, II

SCENA r

Camera Checcflinei

CHECCA şi T0T-FOI,0

CHECCHINA: Ei, Toffolo, unde eşti?

TOFFOLO: Aici, domnişoară, ce doriţi?

CHECCHINA: Dragul meu, fă-mi un serviciu. Du-te la Anzoletta, croitoreasa, şi întreab-o ce face, nu-mi aduce rochia?

TOFFOLO : Mă duc, domnişoară. îmi pare bine, domnişoară Checchina, că te măriţi.

CHECCHINA: îţi mulţumesc, băiete, îţi mulţumesc.

TOFFOLO: Ei, nu-i nimic... norocul lui Beppo.

CHECCHINA: Sărăcuţul! E un băiat atît de bun! Şi ce mult mă iubeşte!

TOFFOLO: Ei, mai erau ei şi alţii care te iubeau...

CHECCHINA: Ia spune-mi, cine?

TOFFOLO: Eu sînt unul dintre ei.
CHECCHINA: Tu?
TOFFOLO: Da, domnişoară. De mic copil îl slujesc pe jupîn Toni, am fost cu el în toate călătoriile lui, şi în mine are mai multă încredere decît în oricine. Uneori m-a lăsat să nădăjduiesc. Dar lasă, nu-i nimic...
CHECCHINA: Ia te uită! Un proprietar de caic care vrea să-şi dea fata după un marinar!
TOFFOLO: Ce înseamnă un marinar? Un om care poate deveni oricînd patron! Şi pe urmă, dragă domnişoară Checca, eu ştiu multe. Nimeni în afară de mine nu cunoaşte ta inele lui jupLn roca. Ivi ştiu cum şi-a agonisit averea, iai desfac dumneata ştiu ceea ce nici un "bănuieşti că ştiii.
CHECCHUNA : Despre tuine? Ce ştii?
TOF:FOI,0: Vine Beppo! Mâ duc după rochie.
CHECCHINA: Vorbim noi aLtă data, mai pe îndelete. \ieau să-mi spui tot!
TOFFOLO: Da, da, am să-ţi spun tot. *(Aparte.)* N-ara să-i spun nimic. Mai-mai să dau în vileag ceea ce am ţinut totdeauna ascuns. *(Piuită.)*
CHECCHINA: Tare curioasă m-a făcut băiatul ăsta!

SCENA 2

BEPPO Şi CHECCHINA

CHECCHINA: Da mult ai mai stat, Beppo! Ce-a vrut doamna Eleonoia? **BEPPO:** Ah! *(Suspină.)* **CHECCHINA:** Ce ai? De ce suspini? **BEPPO:** Unde e jupîn Toni?
CHECCHINA: Cine? Socrul tău? **BEPPO:** Nu mi-e încă socru... **CHECCHINA:** Dacă nu e, va fi.
BEPPO: Draga mea Checca, tare mi-e teamă că nu...
CHECCHINA: Ce-ai spus? Vai, cum mi-ai rănit inima! **BEPPO:** Dacă inima ta e rănită, a mea e moartă de-a binelea.
CHECCHINA: Dar spune-mi, ce s-a întîmplat? **BEPPO**: Checca, mă iubeşti cu adevărat? **CHECCHINA**: Auzi vorbă! Dacă te iubesc? Nu văd prin alţi ochi decît prin ai tăi. **BEPPO:** Atunci, dacă mă iubeşti, spune-mi adevărul! **CHECCHINA** : Nu te-aş minţi nici pentru tot aurul din lume!
BEPPO: Spune-mi, Checca, eşti cu adevărat fiica lui jupîn Toni?
CHECCHUtiW: Ce tot îndrugi acolo?' Eşti nebun? A cai fa.ti **Li fi** vrhLcl să fi u ? bxpt**O**î KaLie, nu te rmnia, mai bine răspunde-mi: aride fce-a.i născut? CKECcmirA: M-ara născut la Corfu. Aşa cum ştii, tata a navigat întotdeauna, şi uneori o Lua şi pe mama ca **el, şi,** cum era însărcinată, m-a născut La. Corfu.

expt**O**: Checca, taie mă tem că lucrurile nu stan tocmai aşa...

CHECCHINA : Dar de ce? Cine Ji-a băgat gărgăunii ăştia în cap?

BEPPO: Mi s-a spus fără ocolişuri ca nu eşti fiica Lui jupîn Toci.

CHECCHINA : Dar a cui fiică ţi-au spus că sînt? **BEPPO:** Vai, doamne! N-am inimă să-ţi spun. **CHECCHINA:** Ba ai să-mi spui dacă mă iubeşti. **BEPPO:** Mi-au spus... mi-au spus că nu eşti copil legitim...

CHECCHINA: Vai, biata de mine! ***(Plînge.)***

BEPPO: Haide, haide, nu plînge! Scoatem noi adevărul La lumină.

CHECCHINA: Scumpul meu Beppo, te-ai îndura tu să mă părăseşti?

BEPPO: O, doamne! Dasă-mă puţin să răsuflu... nici nu mai ştiu pe ce lume trăiesc...

CHECCHINA: Dar cine ţi-a povestit toate astea? Ai să vezi că nu-i nimic adevărat.

BEPPO: Mi-a spus o persoană căreia trebuie să-i dau crezare.

CHECCHINA: Şi cine e persoana aceea, dragul meu? **BEPPO:** Nu, nu pot să-ţi spun. **CHECCHINA**: Dacă nu, atunci înseamnă că nu mă iubeşti.

BEPPO: Te iubesc, dar nu pot să-ţi spun. **CHECCHINA**: Ştiu eu cine ţi-a spus. **BEPPO:** Cine?

CHICdrrNA: Nirn«riL<**ie** pe luxiea asta. Te ra. fi căit tu singur că m-ai. cerat **şi.** fiindcă nu mi mai iuleşti, **ai** gisLi pricina asta.

BETJO : Nu, pe ciustea mea !

CHECCHINA: Atunci spune-mi cine ţi-a spus!

BXEIO : Ţi-aş spimt, dar mi-e frica sa **uu** duci vorba.

CHECCHINA: A, riu-**ţi** fie teamă, îţi făgăduiesc că uu scot un cuvînt. **BEPPO:** îmi făgsduiesti?

CHECCHINA: îţi făgăduiesc, dragul meu Beppo. **BEPPO:** Doamna Eleonora mi-a spus. **CHECCHINA:** Ce-o fi ştiind? Cu ce gînd o ii spus-o? **BEPPO**: Ştie dintr-un loc sigur şi m-a înştiinţat spre binele meu.

CHECCHINA *(aparte):* Vreau să mă duc îndată la doamna Eleonora, s-aud şi eu pe ce-şi întemeiază vorbele.

BEPPO: Draga mea Checca, te iubesc mult de **tot...** dar ce-ar zice ai mei dac-aş lua o fată care n-are tată?

CHECCHINA: Ai să vezi tu că nu-i adevărat. Aşteap-tă-mă, că vin numaidecît. **BEPPO:** Unde te duci?

CHECCHINA: Mă duc şi vin. Nu pleca. **BEPPO:** O, dar bagă bine de seamă, nu răspîndi vorba!

CHECCHINA: A, nu te teme. Am niţică treabă şi mă întorc numaidecît. *(Aparte.)* Şi-n lanţuri de m-ar fereca şi tot nu mă poate opri să dau ochii cu doamna Eleonora. *(Pleacă.)*

BEPPO: Cît mă necăjeşte flecăreala asta! O iubesc pe Checca, dar mi-e şi de reputaţia mea. O nevastă care e fata unui tată care nu-i tatăl ei n-aş vrea să-mi facă copii care să nu fie copiii mei! *(Pleacă.)*

Catxeia JJleocorei

Stji»soka, siaguii

ELEONORA.: Frumos caracter **mai** are şi domnul ista I,elic ! E sirac şi vrea să facă pe bogatul; e prost şi vrea si facă pe deşteptul; e uxît şi vrea să treacă drept frumos. O, cîţi nu sînt croiţii după calapodul lui! EL e obiectul batjocurilor **la** toate sindrofiile, şi noi femeile sîntem foarte bucuroase crud avem de cine ne bate joc!

SCENA 4

ARLECCHINO şi ErE ONORA

ARLECCHINO: Ei, voi cei din casă! E cineva pe-aici? Se poate intra? Poftim? Mulţumesc! Slugă preaplecată !
ELEONORA: Bravo, îmi placi. Ce doreşti?
ARLECCHINO: Mai nimic...
ELEONORA: Atunci pentru ce ai venit?
ARLECCHINO: Pentru că am fost trimis.
ELEONORA: Şi cine te-a trimis?
ARLECCHINO: Stăpînul meu.
ELEONORA: Şi cine e stăpînul tău?
ARLECCHINO: Frumos, nici asta nu-1 cunoaşte pe stăpînul meu!
ELEONORA: S-ar putea totuşi să-1 cunosc.
ARLECCHINO: Bine, cînd o să-1 vedeţi, o să-1 cunoaşteţi.
ELEONORA: Şi unde o să-1 văd?
ARLECCHINO: Unde porunciţi.
ELEONORA: Pe mine nu mă interesează să-1 văd.
ARLECCHINO: Nici pe mine.
ELEONORA: Şi ce vrea dumnealui de la mine?

MiXECCErxiO: De unde vreţi să ştiu eu* **El/EONORA:** Cine e stăpînul tău? **ARLBCCEINO**: îl cunoaşteţi sau nu-L cocoasteţi? **ELEONORA:** Cura îl cheamă?
AREECCEIMO : Vedeţi ci nu mi-a spus să vă spap, cum îl cheamă... **ELEONORA:** Dai ce ţi-a spus?
ARLECCHI^O: CL vrea să vină să va salute. **BLEONORA:** Spune-mi atunci cum îl cheamă. **ARLECCHINIO**: Oh, iertaţi-mă, eu nu dau în vileag treburile stipînului meu.
ELEONORA: E cumva tilhar?
ARLECCHINO: Tîlhar? Mă faceţi si ml minunez! Domnul Lei **io** Ardenţi e un om cinstit! E el puţin calic, dar nu văd ce rău e în asta.

ELEONORA: Prin urmare, domnul Lelio Ardenţi e stăpîrml dumitale...
ARLECCHINO: Frumos ! Ştiţi cine e şi mă mai întrebaţi?
ELEONORA: Şi vrea să vină la mine? ARLECCHINO: Nu la mine, la luminăţia-voastră. ELEONORA: Foarte bine. Şi cînd?
ARLECCHINO: O să-1 întreb şi atunci o să vă pot răspunde.
ELEONORA: Bine. Spune-i să vină cînd pofteşte.
(Aparte.) Un nou prilej de distracţie. ARLECCHINO: Altceva mai aveţi să-mi porunciţi? ELEONORA: Eu nu mai am nevoie de nimic. ARLECCHINO: Spuneţi-mi: o cunoaşteţi pe doamna
Rădice di Selene? ELEONORA: Ce naiba spui, nu înţeleg nimic! ARLECCHINO: Doamna aceea simplă, îmbrăcată ca o cucoană... ELEONORA: Eşti un
nătărău!
ARLECCHINO: Dacă vreţi să ştiţi, aflaţi că mi-a dat o jumătate liră. ELEONORA: Şi pentru ce anume?
ARLECCHINO: Pentru că-1 cunoştea pe stăpînul meu.
ELEOaoxfl f*mţxaie):* Bietul cm, o fi tot aşa de sărac ca. 5>i *sii* plnn-său. Ţine, ia şi de la mine o juma.-tate liră.
AREECCHXro ; Cerul să vă binecuvînteze şi să trăiai pin-o să daţi ortu popii! *(Pleacă-.)*
ELEONOUS-A: Stăpînul şi servitorul'— cum e turcul şi pistolul. Bine am făcut c-am trimis după prietena mea Beatrice, o să aibă din uou parte d« distracţie.

SCENA 5 checchina şi

eieokora

CHECCHINA: Cu îngăduinţa dumneavoastră, pot intra? ELEONORA: A, tu eşti, Checchina? Prin ce minune? CHECCHINA: înaltă doamnă, am venit să vă rog să-mi faceţi un mare bine. ELEONORA: Spune-mi, să văd cu ce te pot ajuta. CHECCHINA : Aş vrea să aveţi bunătatea să-mi spuneţi de la cine aţi auzit că nu sînt fata lui jupîn Toni? ELEONORA: De unde ai aflat că ştiu asemenea lucru ? CHECCHINA: De la Beppo.
ELEONORA *(aparte):* Ce flecar! *(Tare.)* Şi cu asta ajunge... Eu nu ştiu nimic. CHECCHINA: Atunci nu-i adevărat că dumneavoastră aţi spus asta? ELEONORA: Ba da, eu am spus. CHECCHINA: Şi de unde aţi auzit? ELEONORA: Nu-mi aduc aminte.
CHECCHINA: înaltă doamnă, n-aş vrea să fie o poveste scornită înadins pentru a-1 sili pe Beppo să mă părăsească.
ELEONORA: Haide, ca să vezi că vorbesc cu temei, am să-ţi spun de la cine am aflat; dar, ia seama, să nu scapi o vorbă...
CHECCHINA: O, fiţi fără grijă, n-am să scap nimica.
ELEONORA: Doamna Beatrice mi-a spus-o.
CHBCCHINA: Atît, mi-ajunge. Mulţumesc LuDaicăţdei-voastre.
ELEONORA: Unde te duci?

CHECCHINA: Mă-ntoic la mine acasă.
ELEONORA: E adevărat ce se vorbeşte despre tine!
CHBCCHINA: Nu-i adevărat nimic. Toate sînt minciuni, dar scoatem noi adevărul la lumină... Cu plecăciune...
ELEONORA: la seama, să nu pălăvrăgeşti!
CHECCHINA: O, nu vă fie teamă.
ELEONORA: îmi pare tare rău că m-am băgat într-o astfel de încurcătură...

SCENA 6

BEATRICE Şi CHECCHINA

CHECCHINA *(aparte):* O, e cbiar aici. *(Tave.)* Lumi-
năţia-voastră! **BEATRICE:** Bună ziua, Checchina!
CHECCHINA: Spuneţi-mi, scumpă doamnă, pe ce vă
bizuiţi dumneavoastră cînd spuneţi că nu-s fata
lui jupîn Toni? **BEATRICE** *(aparte):* Ah, flecara, i-a şi
spus. **CHECCHINA:** Spuneţi-mi, vă rog, de unde aţi scos
vorbele astea? **BEATRICE**: Mi-a spus Anzoletta,
croitoreasa. **CHECCHINA:** Nătînga! Va să zică Anzoletta... Aşa se
vorbeşte despre o fată ca mine? Cu plecăciune!
(Pleacă.)

SCENA 7

ELEONORA ŞI BEATRICE

BEATRICE: Scumpă prietenă, dumneata trebuie să fi dus vorba...
ELEONORA: Eu? "Vai, eu n-a.ru spus nimic.
BEATRICE: Atunci de unde a aflat"'
BLBONC RA : Nu şti. a. Eu nu f lecăiesc. Poate c-ai mai spus şi altcuiva,,.
BEATRICE: **0**, eu nu vorbesc cu nimeni!
ELEONORA : Să Lisiot neroziile astea. îl aştept din moment în moment pe domnul Delio, şi cum în casa dumltale am avut prilejul sâ văd o scenă aşa <Le frumoasă, vreau, la rîndu-mi, să-ţi ofer şi ea una la iei, într-a mea.
BEATRICE: Eată**-1.** Să facem pe supăratele.
ELEONORA: Da. Să părem plictisite. Hai să ne aşezăm. *(Se aşg-ză.)*

SCENA 8

1,131,1 o şi cele de mai înainte

LELIO: îmi e îngăduit să închin domn iilor-voastre preaumilele mele servicii? *(Beatrice şi Eleonora îl salută fără să vorbească. Aparte.)* Sînt mîniate.

(Tare.) Vin să cer scuze, doamnele mele, dacă atunci am plecat niţel cam tulburat.

ELEONORA *(arătîndu-i Beatricei dantela de la manşete):* Priveşte broderia asta! îţi place?

BEATRICE: Da, e foarte frumoasă.

LELIO: Vă implor!

BEATRICE *(Eleonorei):* Cît costă?

ELEONORA: Puţin. Doi ţechini.

LELIO: Doamnele mele...

BEATRICE: Cum aş face să-mi procur şi eu o pereche?

ELEONORA: Am să vorbesc cu brodeza. **LELIO:** Ah, doamnă Eleonora... **BEATRICE**: Ce părere ai de buclele mele de pe frunte? îmi stau bine?

iieondela: Admirabil! Tocmai voia.nL ss **1e în1j**«l dacă. sînt cele obişnuite sau alteLe.

BEATRICE: Ei, nu vezi? Suit noi.

UELIO: Vă implor, spuneţi-mi măcar un ciiTLat.

IIEOtfORA: Dar pe ale mele le-ai văzut?

BEATRICE : Cele de săptămîna trecută?

IXEONORA: Nu, cele pe care le**-ara.** corna.ndat la Milano.

BEATRICE: A, rm, nu le-am văzut. **HEONORA**: Vrei să le vezi?

LELIO: Dar, doamnele mele, nu sint un animal,.. **BEATRICE**: A, da, mi-ar face plăcere-să le văd. **I/ELIO:** Mă iau drept un măgar? **ELEONORA** ***(ridicîndîi-se):*** Da, da, să mergem si le vedem.

LELIO: Cum? Mă lasă singur?

ELEONORA: Ai să vezi că are să-ţi placă.

BEATRICE: Hai, iute, să mergem!

LELIO: Doamnă Beatrice! *(Beatrice face o plecăciune şi pleacă.)* Doamnă Eleonora! *(Eleonora face o plecăciune şi pleacă.)*

SCENA 9

LELio, singur

LEEIO: Să se poarte cu mine în halul ăsta? Să-şi bată joc de mine pînă într-atît? Dar... au dreptate. Sînt un dobitoc, şi abia acum mi-am dat seama. Sînt îndrăgostite amîndouă de mine, sînt geloase una pe alta, iar eu vin numai cînd sînt împreună. Am să le vizitez de-acum înainte pe rînd şi sînt sigur c-or să se prăpădească după mine. întotdeauna mi s-a întîmplat aşa. Toate femeile m-au respins din pricina blestematei ăsteia de gelozii! *(Pleacă.)*

Pe stradă

CHEC CHIN" A , apoi TOFF0I.0

CHXCCKJNA : Mimai să vină neruşinata aceea de croitoreasa! Yreau să-şi retragă cuvintele. Acuma-mi dau seama de ce a făcut-o; îl iubea pe Beppo, Beppo a părăsit-o, şi ea, ca să se răzbune, a născocit toată

povestea asta. **TOFPOLO**: Sînteţi aici, domnişoară Checca? Croitoreasa are si vină acuşi-acuşi... **CHECCHINA:** Unde e?

TOPPOLO : Pe drum, şi soseşte îndată. Abia am putut-o scoate din casa. Nu voia să vină. **CHECCHINA** : Nemernica! O mustră conştiinţa! **TOFFOLO:** lat-**o !**

CHECCHINA : Du-te în casă, că viu şi eu curînd. **TOFFOLO** *(aparte):* Târe-mi place fata asta! Cu toate că ştiu cum stau lucrurile cu ea, parcă tot aş lua-o de nevastă! *(Pleacă.)* **CHECCHINA**: Mă trec nişte călduri, de simt că nu mă mai pot stăpîni, dar aici, în stradă, trebuie să mă port cu luare-aminte...

SCENA II

ANZOI.ETTA şi CHECCHINA

ANZOLETTA: Dragă domnişoară, iartă-mă dacă n-am venit mai devreme. Am o grămadă de treabă, aşa că nu pot pleca de-acasă; şi, colac peste pupăză, m-am mai şi împuns la un deget, de nu mai pot lucra.

CHECCHINA: Era mai bine dacă-ţi împungeai limba...

ANZOLETTA: Ce sînt vorbele astea, domnişoară?

CHECCHINA: Spune-mi, iemeie il«aia ce efti. <Lom-neata ai spus că un sîat fala tatălui zmeur*

ANZOCETTA: Eu nu mint. Ei ***bine, 5a,*** am spus! **CHECCHINA:** Şi cum ai putut face una. ca asta? **ANZOLETtrA** : Mi-a spus-o şi mie Catte, spălătoreasă., **CHECCHINA**: Catte, spălătoreasă? **ANZOLETTA**: Da, chiar ea.

CHECCHJNA: Aflu eu îndată. Catte stă cu casa cliai aici.

ANZoiyETTA: Cu plecăciune, domnişoara. Eu nevoie n-am de clevetiri.

CHECCHINA: Vino aici. Tinde te duci?

ANZOLETTA: Acasă. Dac-aveţi nevoie de rochie, trimiteţi după ea. *(Pleacă.)*

CHECCHINA *(bălînd in uşa):* Aşteaptă ! Ascultă, puţin îmi pasă de rochie! Vreau să vorbesc cu veri-şoara mea. Ei, Catte, eşti acasă?

SCENA 12

CATTB şi CHECCHINA

CATTE: Ei, tu eşti, verişoară?

CHECCHINA: Eu, vezi bine.

CATTE: Voiai ceva?

CHECCHINA: Da, vreau ceva.

CATTE: Dar ce-i? Eşti supărată?

CHECCHINA: Spune-mi, te rog, verişoară, pentru ce te-ai dus să spui că eu nu-s fata vărului dumi-tale, Toni? **CATTE:** Eu n-am spus aşa ceva. **CHECCHINA:** Ba da, ai spus. **CATTE**: Zău? Cui am spus? **CHECCHINA**:

Anzolettei, croitoreasa. CATTE *(aparte):* O, ce flecară! *(Tare.)* Ascultă,
Checca, eu nu spun că n-am spus, dar vorbele astea nu le-am născocit eu.

CKECCHTNA: Daci nu-s vorbe născocite de **tine,** atunci <le unde le ştii? ***catve***
: De **3a** Sgualda.

CHECCHINA.: Poftim, de la Sgualda! Vreau să dibui de unde tul scorniturile astea! CATTE : O, mie tm-mi plac bîrfelile... *(Itpftri iii tasi.)* CHECCHINA *(belind în altă uşă):* Sgualda!

SCENA 13

SCVACUA şi CItlîCCHINA

SGUALDA : Cine mă strigă?

CHECCHINA: Eu sînt, eu... SG 11 AX DA
: Ce e? Ce pofteşti?

CHECCHINA: Dumneata eşti doamna aceea binevoitoare care-a spus că eu nu-s fata vărului dumitale?

SGUALDA: Vai, dar cine ţi-a spus asemenea lucruri?

CHECCHINA: Uite, donna Catte, care zice că i-ai dat a înţelege dumneata.

SGUALDA: Scumpa mea, mie nu-mi place să mint, dar, dacă am spus-o, înseamnă că aşa e.

CHECCHINA: Cum ai putut spune una ca asta?

SGUALDA : Am spus-o, fiindcă cine mi-a zis mie o ştia dintr-un loc sigur.

CHECCHINA: Vreau să ştiu cine ţi-a spus şi acela care ţi-a spus-o ţie să mi-o spună şi mie.

SGUALDA: Mie mi-a spus-o mama.

CHECCHINA: Vreau s-o aud şi eu cu urechile mele... Dar... a murit acum doi ani.

SGUALDA : De bună seamă că de la ea nu mai poţi afla nimic.

CHECCHINA: Dar pe ce temei a rostit vorbele astea?
Haide, spune-mi, vorbeşte, vreau să aflu tot. SGUALDA:
O, cine are rîie n-are decît să se scarpine!
Eu n-am nevoie de vorbe de clacă. *(Intră în casă.)*

CIECCHI iri., singuri

CHECCHINA: Ia. te tiită! *Sta* umblat, an intrelat **şi** n-am afLal nimic. Cară. să dau de firul scornelii aste **ia.,** care no.se ştie ce La cine a pornit? Toffolo a pomenit de-o pricină oarecare... Poate **o** fi ştiini el ceva. Bine, nul duc acum la. tata să mă lămurească el ce-i cu pacostea asta care mi-a. căzut pe cap. Vai, biata de mine! Să nn-mi fie care dânsul tată? Ar **fi** destul de rău, dar şi mai rău ar fi dacă mu m-ar mai lua Beppo. Bar pentru ce-o fi vrînd să mă Lase? Dac-aş fi fest orfană, uu m-ar ii luat oare? Şi de ce? Dacă mama a greşit, cu ce sînt eu vinovată? *(Pleacă.)*

SCENA 15

BEATRICE, ELEONORA, apoi ANZOrETTA

BEATRICE: Bietul Lelio, şi-a primit pedeapsa!
ELEONORA: Nimic nu-mi face mai multă plăcere decît să-1 scot din sărite.
BEATRICE: Să-i servim una caldă şi două reci.
ANZOLETTA *(Beatricei):* înaltă doamnă, mare pomană vă tăcurăţi cu mine cînd i-aţi spus Checchinei că nu-i fata lui jupîn Toni!
BEATRICE: Trebuia să-i spun, ca să mă dezvinovăţesc pe mine.
ANZOLETTA: Bravo! Şi se mai spune că noi astea sîntem palavragioaice! După cîte văd, nici înaltele doamne nu ştiu să-şi ţină gura...
ELEONORA: Dar ce vezi tu rău în asta? Ţi-e frică poate de Checca?
ANZOLETTA: Nici pomeneală! Dar sînt o biată fată şi n-am nevoie de intrigării.

CMTE, **la** iereastră, **şi** cele <3e **mai înamte**

CATTB: Jţi mulţumesc, Anzoletta, că te-ai dus şi-ai povestit vaiă-mi, Checca, tot ce ţi-am spus.
A.NZOLBTIA: 01, a-am spus decît doamnei Beatrice.
CĂITE: Eşti o nesăbuită!
ANZQtETXA : Eu, nesăbuită?

SCENA 17

SGITAI.DA, la iereastră, şi cele de mai înainte

SGUALDA: Hei, Catte! Eşti o flecară fără pereche! **CATTE:** Eu, de ce?
SGUAXDA: Ai vărsat tot ce ţi-am spus despre vară-mea, Checca.
CATTE : Eu i-am destăinuit numai Anzolettei, şi zăpăcita aia a umplut lumea.
ANZOLETTA : Eu n-am suflat decît doamnei Beatrice, şi ea o fi bătut toba peste tot.
BEATRICE: Eu n-am spus nimănui decît doamnei Eleonora.
ELEONORA: Şi eu numai lui Beppo.
SGUALDA: Haida-de, aveţi mîncărime la limbă cu toatele!
CATTE: Eu sînt cucoană, ştii, şi te rog să iei seama cum vorbeşti. Ele sînt flecare, nu eu.
ANZOLETTA: Cum, flecară o fată ca mine?
BEATRICE: Neobrăzatelor, vreţi să vă comparaţi cu noi?
ELEONORA: Obraznicelor, neruşinatelor! **SGUALDA**: Neruşinate? Mă doare-n cot de fandoselile voastre!
CATTE: Cu toate că faci pe grozava, să ştii că mie, una, nu mi-e frică.

BEATRICE *(Anzolettei):* Ei, vezi, toate astea numai din pricina dumitale...
ELEONORA *(Anzolettei):* Dumneata ai dus vorba.
ANZOLETTA: Mă prinde mirarea! Eu sînt o fată simplă, dar am mai multă minte decît dumneavoastră.
SGUAEDA: Răspunde-le, răspunde-le, mi te speria! **CATTE:** Rupe-i boneta!
BEATRICE: Să mergem! Nu-i de demnitatea noastră să ne pierdem vremea cu femeiuştile astea. Am să pun să le taie limba.
SGUALDA: Ia mai scuteşte-ne!
CATTE: Mămăliguţă pripită!

SCENA 18

PANTAIONE şi TONI, cate au ascultat cearta, şi cele de mai înainte

PANTALONE: Ce-i, cumetrelor? De ce vă ciorovăiţi? **TONI**: Ce vorbe de clacă mai sînt şi astea? **ELEONORA:** Din pricina fetei aceleia nelegitime, care
e fiica dumitale. *(Pleacă.)* **TONI:**
Aha!
BEATRICE: Da, fata aceea nelegitimă e cauza tuturor relelor. *(Pleacă.)* **TONI:**
Bravo!
ANZOLETTA *(lui Toni):* Blestemate fie bastardele! **TONI:** Frumos!
CATTE: Vere, ai grijă de odorul dumitale ca de ochii din cap! *(Pleacă.)* **SGUALDA:** O, vere, află că în casa dumitale nu mai
calc! Nu vreau să m-aleg cu vreun picior în spate... *(Pleacă.)*

JCTrtH TONI şi fASI'AţOHÎ

TONI: Am rămas năucit!
PANTALONE : Cam vine treaba, asta, jupîn Terii? **TONI**: Nu mai ştiu ce-i cu mine. **PANTALONE:** Era vorba de fala duinitale? **TONI:** Da, domnule, ele fata mea. **PANTALONE:** Dar nu-i fata dumitale? **TONI:** O, bietul de mine... **PANTALONE**: Hai, descarcă-ţi inima! **TONI:** Să mergem şi am să-ţi spun totul. **PANTALONE:** Ard de curiozitate să aflu. **TONI:** Ce vrei să-ţi spun?
PANTALONE : E fata dumitale, sau nu-i fata dumitale? **TONI:** Nu, nu-i fata mea. *(Pleacă.)* **PANTALONE**: Hei, unde te duci? Omul ăsta şi-a pierdut minţile! *(Pleacă.)*

SCENA 20

Vedere spre canal; bărci Soseşte o barcă din care coboară SAi.amina, MUSA, PANDURO şi MOCCOLO •

SALAMINA: Prieteni, iată-ne în sfîrşit în scumpa noastră Veneţie! Sînt douăzeci de ani de cînd **n**-am mai văzut-o, şi de douăzeci de ani suspin după ea. Cu toate că m-am născut aiurea, în oraşul acesta am făcut avere şi nu mi-1 mai pot smulge din inimă. **îl** prefer adevăratei mele patrii. **în** aspra mea sclavie două lucruri mă chinuiau: depărtarea de această scumpă cetate şi pierderea unicei mele fiice. Cerul mi-a dăruit libertatea, mi-a hărăzit să revăd Veneţia şi, cine stLe, **poate** rai ajuta sS-rai rejlsesc şi ii ies.,, Musa, vino aici! Ai mai **fost** vrecxktă **la.** Te-ne"Jia!

MDSA: Demult.., I?« atunci vindeam acadele. **SAXAMINA**; Pe atunci erai negustor, iar a.cuina, eşti servitor.

MUSA: Slujesc cr dragă ini.mă re scumpiri meu stăjîn Sa lamina.

SAXAMINA: Acun un mai sînt Salaruim. iii-ara luat acest nume in Turcia, ca. sâ-mi uşurez elilerarea. Acum sînt Ottavio Are tuşi, negustor din Roma, care, cu mulţi ani în urmă, negustoream la Veneţia. Copii, cine dintre vei cunoaşte pe an oarecare jupîn Toni Fongo?

FANDURO: Eu îl cunosc. Am navigat eu el în Xevant şi-mi aduc aminte că la Corfu i-a fost încredinţată o fetiţă, dimpreună cu o casetă de bani, ca să le ducă la Veneţia.

SAXAMINA: Şi el ce-a făcut?

PANDURO : A adus fetiţa aici.

SAXAMINA: Şi pe urmă?

PANDURO: Pe urmă nu mai ştiu. M-am îmbarcat pe un vas englezesc şi de-atunci nu l-am mai văzut.

SAXAMINA: Nimeni dintre voi nu ştie unde locuieşte?

MOCCOXO: Ba eu ştiu.

SAXAMINA: Da? Mă bucur. Unde?

MOCCOXO: Pe-aici, pe-aproape.

SAXAMINA: Te încumeţi să-1 găseşti?

MOCCOXO: Da, domnule, am să-1 găsesc.

SAXAMINA: Du-te şi-1 caută, iar eu te aştept aici la han.

MOCCOXO: Mă duc îndată. *(Pleacă.)* **SAXAMINA**: Dacă ai vreo treabă, poţi pleca şi dumneata .

PANDURO: Eu mă duc să-mi caut o veche iubită. **SAXAMINA**: Abia ai scăpat din robie şi-ţi şi arde de dragoste ?

PANDURO: Vreau să cîştig timpul pierdut. *(Pleacă.)*

&VL,AJ<irKrA: Lupu-fi **S**(±Lmbă părul, dar năravul ba. Ok, de nq-ar ajtuta. ce ml să-aii găsesc fata.! Eaţiri **anii** pasi <Le "baud. Numai de scianrpa mea Ertiţă mi-e **griji...**

SCENA. **2E**

SGCAIIU **şi cei de mai înainte**

SGUALDA : Ai văzut? înaltele doamne credeau ci mi-e frică de ele. Ei, da. ea m-am născut în timpul carnavalului şi nu mă sperii de mutre pocite.

SAl,A.MINA: S-o întreb pe femeia care-a ieşit din casa de colo, poate-**1** cunoaşte pe jupîn Toni.

SGUALDA *(a-parte):* Oh, cine-o fi mustăciosul ăsta?

SAi*AMINA : Bună ziua, fetico!

SGUALDA: Sluga dumneavoastră, stăpîne!

SALAMINA: Ia spune-mi...

SGUALDA: Vă rog foarte mult să-mi daţi pace! SALAMINA: Departe de mine gîndul să te jignesc cu ceva. Spune-mi numai dacă cunoşti pe-un oarecare jupîn Toni Fongo... SGUALDA: Dacă-1 cunosc? E chiar vărul meu. SALAMINA: Bine, mă bucur. Şi e la Veneţia? SGUALDA: Da, domnule, e la Veneţia. SALAMINA: Fii bună şi spune-mi: nu are cumva o fată?

SGUALDA: Da, domnule, are o fată care trece drept fata lui, dar de fapt nu e. SALAMINA *(aparte):* Mulţumesc cerului că mi-am găsit copila! Şi se ştie a cui este? SGUALDA: Nu se ştie nimic. Jupîn Toni a spus că-i a lui.

SALAMINA *(aparte):* Oh, ce bucurie! *(Tare.)* Ia spune-mi e frumoasă, deşteaptă, cuminte, modestă, inimoasă, cuviincioasă?

SGUALDA: E fiica dumitale cumva?

SALAH i m: Nu ştiu nimic... Jovesteşte-ixi dosi **ce** şti* despre ea.. **SGTJiaoA:** foii pare iau ci au vă pot sjure jaea multe lucruri cutie despre dînsa.

SALARII NA : De ce ?

SGITiiDA: Eu sînt o ifenieie simpla, şi la mine ce-i în guşă şi-n căpuşă. AfLaţi, domnule, că e 'făgăduita unui băiat, fiul tiiui administrator de moşie, dar are an naş care-i toată ziua pe la ea prin casă, şi lumea vorbeşte multe. Vă rog să mă credeţi că rni-e şi ruşine să spini că rni-e vară.

SALAMINV *(ap tir te) :* O, doamne, ce aud? SGUAXDA: E cît se poate de trufaşă şi cit priveşte pălăvrăgeala, n-are pereebe. SAL AMINA *(aparte):* O, fata mea, mai bine na te-aş fi găsit!

SGUALDA: într-adevăr, domnule, mi-ar părea rău să fie odrasla dumitale. Dar pe mine nu mă rabdă inima să nu spun adevărul.

SAL AMINA : Nu, nu e fata mea. *(Aparte.)* Nu merită să fie.

SGUALDA: Dacă nu e fiica dumneavoastră, văd că ştiţi totuşi a cui e. SALAMINA: Da, ştiu. E fiica omului ăstuia. *(Arată spre Musa.)* SGUALDA: Nu-i ăsta ăla care vindea acadele? MUSA: Mă cunoşti? SGUALDA: Da, te cunosc.

SALAMINA *(aparte):* Săracul, nenorocitul deOttavio! Dar cel care mi-a crescut fata atît de rău va trebui să-mi dea socoteală! *(Pleacă.)*

MUSA: Mă cunoşti?

SGUALDA: Am spus o dată că da.

MUSA: Dacă mă cunoşti... *(Pleacă.)*

SGUALDA: Oh, ce-am aflat! Checca e fata ăluia cu acadele. Acu-i acu! Ei, Catte!

<A11B, **ieşitul din casi, şi SGU"flr, D A**

CATT3: Ce-i? **SGTTALXA:** *U\I* ştii? **CĂITE:** Ce?

SGVACXA: Ştii a cui fată e Checca? **CATTE:** A cui?

SGTTALI) A: A armeanului ăluia care vindea acadele,

CATTE: O, ce tot spui? De unde-ai aflat? **SGVALEA:** Chiar acum am vorbit cu tatăl ei. **CATTE:** Cu armeanul?

SGTTALEA: Da, cu armeanul. **CATTE:** O, ce mai procopseală!

SGTTALEA: Aşteaptă, aşteaptă... **CATTE:** Unde te duci?

SGUALEA: Mă duc să-mi iau fişiul. Fug să le povestesc tuturor prietenelor mele istoria asta grozavă! *(Intră în casă.)*

CATTE: Chiar că-i grozavă!

SCENA 23

ANZOI.ETTA şi CATTE

CATTE: Auzişi, Anzoletta? S-a aflat cine-i tatăl Checchinei.

ANZOLETTA: Haida-de! Cine-i? **CATTE:** Armeanul care vindea acadele. **ANZOLETTA:** Fugi deaici... **CATTE:** Da, pe onoarea mea!

SCENA 24

SGUAI.DA, cu fişiul pe ea, şi cele de mai înainte

ANZOLETTA: Ai aflat, donna Sgualda, a cui fată e Checca?

SSCrfii»fl: Eu am ştiut-o înaintea iufcaror.
CJLECB: Aşteaptă-mi HUHLI ss-mi iax T>a.smi.iia şi rin şi eu, *(Inirî iii casa §1 st întoaicp.J* A.NZOtlTî\: Ştii sigar?
SSUAXI>A: Am verbit chiar cu tatăl ei, -A.NZ0rj3TTA: O să IL« prăpădim de rîs! cattb: Iată-mă-s! S£ mergerii.! A.NZOXETTA: Vin şi eu cu vei. SGUAIDA: Da, da, o să ne distrăm de minune. CA.TTB : Oii, dragă demnişoară Cliecca ! TOATE TBEI: Acadele, acadele, acadele ! *(Pteaca imi-iîml strigătul timătomlui de acadeh.)*

A C T U L III

SCENA i

Ca.rn.eia Checchinei

PA.NTAIONE, CHBCCEINA, BBPPO

PANTALONE: Haide, liniştiţi-vă, copii! Să ştiţi că totul e-n regulă. Jupîn Toni mi-a. povestit curn stan lucrurile: la Corfu, un negustor i-a încredinţat o copilă de trei ani ca s-o aducă la Veneţia, iar el a îndrăgit-o atîta, încît nu 1-a lăsat inima s-o părăsească. între timp a aflat că tatăl fetei, în drum spre Moreea, a fost făcut sclav; atunci jupîn Toni s-a înţeles cu nevastă-sa să păstreze ei copilul, şi cum a trăit mai mulţi ani în I,evant, a lăsat să se înţeleagă, cînd s-a stabilit în Veneţia, că e fata lui.
CHECCHINA *(lui Beppo):* Ei, domnule, mai spui şi acuma că-s bastardă?
BEPPO: Eu n-am să-ţi mai spun nimic, totuşi nu se ştie încă cine-i tatăl tău.
PANTALONE: Vă asigur că e fiica unui om cinstit, a unui bun negustor, care a avut nefericirea să fie făcut sclav. Nu ţi-e de-ajuns? Nu mă crezi pe mine, naşul tău?
BEPPO: Vă cred, domnule, şi nu e greu să mă convingeţi... Ţin atît de mult la Checca... Numai de mi-aş putea salva reputaţia într-un fel.
PANTALONE: Haide, ţine şi mai departe la ea şi nu mai fi necăjit.
BEJK» *(a.propiin$w-st de ei);* Scumpa şI draga mea ChecciLÎna!
CHECCHINA *{imhnilă):* Pleac3, domnule, pleacă de-aici, <u sînt o bastardă! PABmOKE: Vezi?
E supărată.
BEPPO: Nu mă mai chinui... Ştii bine că te iubesc!
CHECCHINA: Dacă rnă iubeai cu adevărat, m-ai *ii* spus că vrei să mă părăseşti.
PANTALONE: Auzi? Are dreptate...
BEPPO: Blestemat să fie cel care a scornit toate astea !
PANTALONE: Vinovate sînt flecărelile. Dar ce-a fost a fost. Să terminăm cu asta o dată pentru totdeauna! *(Lui Beppo.)* Vino aici şi dă-mi mîna.
BEPPO: Cu plăcere, nasule.
PANTALONE: Fino, dă-mi şi dumneata mîna.
CHECCHINA: Eu nu!
PANTALONE: De ce nu?
CHECCHINA: Fiindcă sînt o bas...

PANTALONE: Haide, nu mai rosti cuvintele astea urîte. Dă-mi mîna.
CHECCHINA: Nu vreau să vă dau nimic.
PANTALONE: Haide, nu te mai lăsa rugată...
CHECCHINA: V-am spus o dată că nu!
PANTALONE: Ascultă, dacă te încăpăţînezi, o să spun şi eu că e adevărat că eşti o bas...
CHECCHINA: Iţi dau, îţi dau mîna...
PANTALONE: Foarte bine! Haide, dragii mei logodnici, daţi-vă mîna şi împăcaţi-vă.
CHECCHINA *(mînioasâ, lui Beppo):* Măgarule, cîinel
BEPPO: Nu, viaţa mea...
CHECCHINA: Ai vrut să mă părăseşti!
BEPPO: Nu, sufleţelul meu...
PANTALONE: Haide, şireţilor, îmi lasă gura apă cînd vă văd.
BEPPO: Nasule, cînd facem nunta?
PANTALONE: Jupîn Toni a spus că pînă în zece sau douăsprezece zile. BEPPO: Auzi colo, zece sau douăsprezece zile!
PAKIUXCCNE: C-ăseşti că e prea curind?
CHECCHrh'A: Găsesc c-ar fi bine s-o facem mîine sau poirmine,
BEPPO: Chiar aşa, mîine-poimîine.
PANTALONE *(lui Be-ppo):* Vrei să cam grăbeşti Lucrurile, mi se pare...
BEPPO: N-am putea-o face diseară?
PANTALONE: O, ce şireţi, ce afurisiţi! Dac-ar fi fost aici jupîn Toni, L-aş fi convins să pună el totui la cale, Ei, dar eu trebuie să plec acum.
BEPPO: Luaţi loc.
PANTALONE: Ce să mai iau loc? Tu... rămîi aici? CHECCHINA: Păi... nu-i logodnicul meu? PANTALONE: O, nu-i pot lăsa pe logodnici singuri.
Pe jupîn Toni 1-a chemat un străin, şi pe mine m-a lăsat să păzesc fata, nu pe tine... Beppo, vino cu mine! BEPPO: Fac ce-mi porunceşti, nasule.
CHECCHINA: Ia te uită la el cum mi-1 ia!... PANTALONE: Fată dragă, ai răbdare. Cînd o să-ţi fie bărbat, o să stea cu tine cît ţi-o plăcea. CHECCHINA: E nevoie de atîta canon pînă să-mi fie bărbat ?
PANTALONE: Haide, dacă pot să pun lucrurile la cale, vă căsătoriţi chiar diseară. BEPPO: Să trăieşti, nasule!
CHECCHINA: O, de-ar fi aşa, naşuLe... BEPPO: Fii binecuvîntat, naşuîe! CHECCHINA: O, scumpuL meu naş! PANTALONE: Hai să mergem, că nă̆şia asta mă duce-n ispită.
BEPPO: Rămîi cu bine, viaţa mea!
CHECCHINA: întoarce-te cît mai repede, frumosule!
BEPPO: Să mergem, nasule...
CHECCHINA: Mă bizui pe dumneata, nasule!
BEPPO: Fii binecuvîntat, nasule!
CHECCHINA: Scumpul meu naş!
*BA.*NTALCNX: Terminaţi odată cu nasule! *fPleecS cu Btpfro.)*
CHECCHINA : în sfîrşit, bine că s-a. descoperit adevărul ! Ta te uită cs de iţe au Lucurcat femeile aha! Şi eu, biata, era să plătesc toate «alele sparte...

SCENA 2

JUPIN ÎONI ji CHECCHINA

TONI : Bucură-te, Checchina!
CHECCHINA: Ştiu tot. Domnul Pantalone mi-a spus tot.
TONI: Ţi-o fi spus că nu sînt eu tatăl tău... CHECCHINA: Da, domnule, mi-a spus. TONI: Ei bine, află de la mine că tatăl tău s-a întors la Veneţia.
CHECCHINA: Oh, ce bine-mi pare! D-ai văzut? I-ai vorbit?
TONI.- Nu, nu l-am văzut şi nici nu i-am vorbit. A trimis după mine, dar cînd am sosit, ia-1 de unde nu-i! Un marinar mi-a spus că s-ar afla aici, şi-am venit să-ţi aduc vestea asta ca să te bucuri şi tu.
CHECCHINA: Pe drept cuvînt pot spune că trăiesc o zi fericită. Mai întîi fiindcă-mi voi vedea tatăl, apoi fiindcă Beppo o să mă ia de nevastă.
TONI: De, ştiu şi eu? Poate că da, poate că nu...
CHECCHINA: Ce fel de vorbă-i asta? Nu-i logodnicul meu?
TONI: Cît timp ţi-am ţinut eu loc de părinte, îţi puteam cere să faci ceea ce mi se părea mie că-i bine. Acum însă a venit adevăratul tău tată şi va trebui să faci după voia lui.
CHECCHINA: Şi dacă n-o să vrea să-1 iau pe Beppo?
TONI: Atunci o să trebuiască să-1 părăseşti.
C HECCHETA : O, biata de mine! Crezi câ s-ar pmtea împotrivi i
3OUE: Cine ştie? Poate că vrea să te mărite cu cirie\a de neam mai înalt. CHECKHINA: Tată... ascultă... întotdeauna ai să fii tatăl meu!
ioni: Şi eu ani să te iubesc întotdeauna ca pe fiica rnea,
CHECCHINA: Tată, dacă mă iubeşti, ajută-mă! TONT: Ce-ai dori?
CHECCHINA: Ajută-ma să mă mărit cu Beppo înainte de-a afla celălalt tată. TONI: Scumpă fată, n-aş vrea să-1 mîlmesc... CHECCHINA: Lucrul o dată făcut râmîne bine făcut. TONI: Să mai chibzuim...
CHECCHINA: Scumpul meu părinte, dacă mă iubeşti... TONI *(aparte):* Mi se rupe sufletul... *(Tare.)* Haide, să fac aşa fel ca să fii mulţumită! CHECCHINA: Dacă-1 pierd pe Beppo, în trei zile mă îmbolnăvesc şi-apoi mor de dorul lui. *(Pleacă.)* TONI : N-am să precupeţesc nimic ca Beppo să fie al tău. Biata copilă, întotdeauna am s-o iubesc! *(Pleacă.)*

SCENA 3

Pe stradă BEPPO,

apoi CATTE

BEPPO : Ard de nerăbdare s-o strîng în braţe pe scumpa mea Checchina! Din pricina flecarelor ălora eram gata s-o pierd.
CATTE: Acadele, acadele!
BEPPO: Donna Catte, ştii că Checchina nu-i o bastardă ?
CATTE: Acadele, acadele!
BEPPO: Ce-o mai fi şi cu acadelele astea? E-ntr-o ureche! *(Pleacă.)*

SOUAI.D.A, apt>i ANZOLETTA şi BEI PO

S Gtr A-LDA: Acadele, acadele !
BEIPO: Donna Sgnalda, ştii cine e verişoaia dumitale Checchina?

SGVALDA: Acadele, acadele! *(Intră în casa.)*

BEPPO: Şi asta are ce are cu acadelele! Nu mai sînt în stare să pricep nimic...

ANZOLETTA *(aparte):* Iată-1 şi pe domnul logodnic!

BEPPO: Si dumneata, donna Anzoletta, ai aflat cine-i Checchina ?

ANZOLETTA: O da, domnule, am aflat.

BEPPO: Haide atunci, spune!

ANZOLETTA: E fiica ăluia care vinde acadele.

BEPPO: Ce vorbeşti? Fiica ăluia care vinde acadele?

ANZOLETTA: O, dragul de el! Doar vii din oraş, atunci trebuie să ştii mai bine decît mine.

BEPPO: Donna Anzoletta, mă ucizi! Cine ţi-a spus asta?

ANZOLETTA: Cine mi-a spus? E oare vreun secret? O ştie jumătate din Veneţia. Tatăl ei a sosit acuma, iar mîine ai să-1 auzi în piaţă strigînd: „Acadele, acadele!"

BEPPO: Prin urmare ăla e negustorul cel străin, tatăl Checchinei! Aşa? Păcatele mele! Donna Anzoletta, mă tem că-ţi rîzi de mine.

ANZOLETTA: Dacă nu mă crezi, întreabă-le pe donna Sgualda şi pe donna Catte, şi-apoi n-ai decît să-i întrebi pe toţi; toţi ştiu şi toţi rîd. O, dragul de el, bietul mire! Acadele, acadele! *(Pleacă.)*

BEPPO: Vai, doamne, simt că mă prăpădesc! Dac-aşa stau lucrurile, cum am s-o mai pot lua? Vreau să cunosc adevărul! Ei, donna Catte! *(Bate la uşa ei.)*

CATTB Şi BKPÎO

' i i Ce doreşti, domnule?

■BP?0: Draga mea, te rog din inimă, spune mi ce ai 11 lat despre Checca? x ı ı - : Am aflat că-i fata domnului „Acadea", iu ıVesi, sâ nu te înşeli!

¹ vri' K : Nu, nu ma-nşel. Checca nu-i verişoara mea, e fata domnului Acadea, şi dacă nu mă crezi pe mine, întreab-o pe don na Sgualda. Ei, Sgualda!

SCENA 6

SGUAi,l)A şi cei de mai înainte

BGUALDA: Cine mi strigă? **CATTE:** Spune şi tu ce ştii despre Checca... **IOUAEDA:** E fata domnului Acadea. **BEPPO:** Simt că-mi vine rău. Bagă de seamă, să nu te-nşeli! **SOUAEDA:** Am vorbit chiar eu cu tatăl ei. **CATTE**: E aici, e aici, la Veneţia. **BOUALDA:** Dac-ai vedea ce mutră are! **CATTE:** Dac-ai vedea ce barbă minunată are! **SGUALDA**: O să ai un socru grozav! **CATTE**: Şi în ce familie de seamă o să intri! **BQi'ALDA**: Ce mire arătos! **CATTE**: Şi ce mireasă aleasă!

SGUALDA: O, dac-ai să vrei să te îndeletniceşti cu meseria socrului, n-ai să te osteneşti prea mult. Ai să umbli c-un coşuleţ şi-ai să strigi: „Acadele, acadele!"

CATTE : Şi ce bine are să-ţi mai stea! Acadele, acadele!

AMÎNDOUA: Acadele, acadele! *(Intră în casele lor strigînd.)*

BEPTO: Val de capul meu! Nu mai pol! Sa mi se <LiacL mie buhul ca ra-arn [uşurat cu fa.ta_ utnii om pe care nimeni nu-l stimează şi de care-şi "bate joc toată lumea? S-ar putea să au fie totuşi adevărat. Pe

Checca o iubesc... Dac-o părăsesc, moi! Şi totuşi va trebui s-o las.

SCENA 7

CHECCHINA, **purtînd un iişiii pe cap, şi** BETPO

CHECCHINA: O, Beppo! Tocmai te căutam.
BEPPO *(aparte):* Vai, bietul de mine!
CHECCHINA: Ştii că a sosit la Veneţia adevăratul meu tată? BEPPO: Mda... ştiu, ştiu!
CHECCHINA: Ce, te temi că n-o să vrea să te iau? Te temi că nu-mi va îngădui s-o fac? BEPPO: Cum să nu vrea? Unul ca el să nu mă vrea pe mine? Socoti că sînt mai prejos decît tatăl tău?
CHECCHINA: Dar cine e tatăl meu? Mi s-a spus că e negustor.
BEPPO: într-adevăr, un negustor... de vază, care face un negoţ grozav! L-ai văzut? L-ai cunoscut?
CHECCHINA: încă nu.
BEPPO: Ştii cine e tatăl tău?
CHECCHINA: Cine?
BEPPO: Ah, te rog!
CHECCHINA: Haide, spune-mi, cine-i?
BEPPO: Biata Checchina!
CHECCHINA; Cine-i?
BEPPO : Ăla care vinde acadele.
CHECCHINA: Acela... este tata?
BEPPO: Mi se frînge inima, nu mai pot!
CHECCHINA: O, scumpul meu Beppo, mi se pare cu neputinţă!
BEPPO : Din nenorocire ăsta-i adevărul.
CHECCHnrA: Atonei ce se va alege de mine?
TOPIC): Taicâ-meu **ol-o** să-mi. mai îngăduie să te iau,,.
CKBCCH33T.\: ***ş i*** **1TI** ai să ml părăseşti?
HUPIO: Ivm o să mă prăpădesc...
CKECCHXiTA: Ah, n-ai raai vorbi aşa dacă m-ai iubi!
UJÎPIO: Scumpa, mea Checca, tatăl meu e un om de vază, e administrator de moşie, e om de neam. Am rude mai presus decît mine. Doamne, doamne, nu ştiu ce să fac... CHECCHINA: I,a.să-mă, părăseşte-mă! Ştiu eu ce am de făcut. BEPPO : Ce ai de făcut? CHECCHINA.: Să m-aiunc în fîntina! BEPFO: Nn, nu, viaţa mea, nu vorbi aşa!
CHECCHINA: Sau mă iei de nevastă, sau mă înec. BEPFO: Vine cineva. CHECCHINA: Cine? BEPFO: Dumnezeule, pe cine văd?
CHECCHINA: Pe cine? BEPPO: Pe tatăl tău. CHECCHINA: Cel cu...
BEPPO: Cel cu acadelele.
CHECCHINA: Simt că mă trec nişte sudori reci. BEPPO: Nu vreau să dau ochii cu el. Checca, sufletul meu, fie-ţi milă! *(Pleacă.)* CHECCHINA: Sărmană nefericită! Mi se putea oare întîmpla ceva mai rău?

SCENA 8

SALAMINA, MUSA, TONI, PANTALONE şi CHECCHINA

TONI: Checchina, bucură-te, ţi-a venit tatăl. **CHECCHINA** *(aparte):* O, Doamne, tatăl meu? Sînt
disperată! Nu vreau să-1 văd, nu vreau să-1 salut! *(Pleacă.)*

SAXAMINA.: Cura, fiica mea fuge «Le mine?

PABTIAXONB: K-o fi ştiind c-a fost descoperit la Yetie-ţia adevăratul ei tată.

roBT: I-am spus ea ceva, dar biata Erată a. văzut atîta lume, încît s-a ruşinat şi a plecat acasă.

SAXAMINA: Domnule Pantalone, tcati Uimea spune că eşti un om cinstit şi cred în cuvintele durai -tale. Socot că nu sînt adevărate vorbele care mi s-au spus despre fiica mea, Checchina. Sînt sigur că e înţeleaptă, cuminte şi voi avea motive si-i mulţ:umesc lui jupîn Toni că mi-a crescut-o atît de frumos.

PANTALONE: Jupîn Toni e un om de ispravă şi totdeauna a făcut lucrurile cu judecată.

TONI: Cum îţi spuneam, domnule Ottavio, fata e făgăduită unui băiat foarte cumsecade şi de treabă, fiul unui administrator de moşie. Dacă nu i-o dăm, are să se prăpădească.

SALAMINA: Situaţia în care mă aflu acum nu-mi îngăduie să resping o asemenea partidă, şi nici nu vreau s-o lipsesc pe fiica mea de norocul de-a se căsători cu un om de condiţie bună.

TONI: Din banii ce mi i-ai încredinţat mai am o sută de ducaţi, pe care am să i-i dau de zestre.

SAXAMINA: Eşti un om de ispravă.

TONI: Să mergem acasă. Să găsim fata şi s-o înveselim şi pe ea. *(Pleacă.)*

PANTAXONE: Sărăcuţa! Acasă trebuie să fie... şi ce s-o mai fi frămîntînd!

SAXAMINA: Am s-o îmbrăţişez şi mai mulţumit cîud ştiu că pot să contribui la fericirea ei dîndu-i consimţămîntul. Haidem, Musa! *(Pleacă.)*

PANTAXONE: Să mergem, dragă domnule Acadea.

MUSA: Şi dumneata mă cunoşti?

PANTAXONE: Fireşte că te cunosc. Unde-ai stat pînă acuma?

MUSA: Am fost sclav.

PANTAXONE: Şi acum ai vreo slujbă?

BTLJSJ-: Acum.,, \reau sâ vînd **acadele.** *(Pleacă.)* ***ıj.ss\WJHB:*** **AM** o mutra,., de **te speiieî** De buna seama cl Cfceechina a fugit de frica lui. *(Pleacă,)*

SCENA 9

Stiaflă cu **cast** immoa.se

i,Er**,30** şi /\n.**r,ECHi**>;o

IvEXIO: Nenorocita soartă ! **ARLECCHINO:** Soartă trădătoare! **LEliO:** Un om ca mine să fie luat în batjocură de femei?

ARLECCHINO: Un om ca mine sâ moară de foame? **LELIO**: Există ins mai distins ca mine? **ARLECCHINO:** E oare pe lume om mai lihnit ca mine? **LELIO**: Există oare figură mai desăvîrşită decît a mea? **ARLECCHINO**: Există dinţi mai puternici decît ai mei? **LELIO:** S-a pomenit talie mai subţire decît a mea? **ARLECCHINO**: S-a pomenit stomac mai gol decît al meu? **LELIO:** Ah, îmi amintesc cîte femei am fermecat... **ARLECCHINO**: Ah, mi-aduc aminte cîte talere am golit...

LELIO: Şi acum nu mai sînt acelaşi? ARLECCHINO: Şi acum nu se mai mănîncă? LELIO: Ah, Lelio, curaj!

ARLECCHINO: Arlecchino, nu-ţi pierde nădejdea! LELIO: Arlecchino! ARLECCHINO: Domnule? LELIO: Bate la poarta aceea!

ARLECCHINO: Da, domnule, îndată. *(Bate la han.)* LELIO: Nu acolo, la cealaltă.

ARLECCHINO: Acolo e hanul unde se poate mînca. LELIO: Şi acolo e casa unde locuieşte adorata mea Beatrice. Simt nevoia să-mi înveselesc ochii.

ARLECCHINO: Şi eu simt nevoia să-mi înveselesc măselele.

LELIO: Bate şi nu mai pierde timpul.

ARLECCHINO: Uitaţi-vă cum am să fac: am să bat şi colo, şi colo. într-o parte pentru dumneavoastră, şi dincolo pentru mine. *(Arată kan-vl şi casa.)*

LELIO: Fă cum vrei.

ARLECCHLNO: Ei, voi din casă!... Ei, voi din han! *(Bate la amîndouă uşile.)*

SCENA io

BEATRICE, la fereastră, şi cei de mai înainte

BEATRICE : Iată-1 pe preagraţiosul domn Eelio...

ARLECCHINO: Au răspuns aici unde cauţi dumneata. Aici unde am eu interes e deschis. Dumneata îţi încînţi privirea, eu îmi încînt nasul, fiindcă nici dumneata şi nici eu nu avem leţcaie ca să ne astîmpărăm foamea. *(Intră în han.)*

LELIO: Mă închin frumuseţii dumneavoastră...

BEATRICE: Şi eu urîţeniei dumneavoastră...

LELIO: Doamnă, fie-vă milă de mine!

BEATRICE: într-adevăr, mi-e milă de dumneavoastră.

LELIO: Vă e milă? Mă iubiţi cu adevărat?

BEATRICE: Mi-e milă de dumneavoastră, dar nu vă iubesc.

LELIO: Dacă nu mă iubiţi, de ce vă e milă de mine? BEATRICE: Vă compătimesc fiindcă sînteţi smintit. *(Pleacă.)*

LELIO: O, doamne, ce lovitură ucigătoare pentru inima mea! Eu, smintit? Eu care, în delicateţea iubirii mele, nu cedez nici celor mai ademenitoare îndemnuri ale lui Amor? Dar dacă ea mă dispreţuieşte, Eleonora va fi mai drăguţă, mai dreaptă, va şti să aprecieze meritele omului, să le preţuiască. *(Bate la altă uşă.)* Ei, nu-i nimeni?

EIEDI OBi, la ieieastră, iji LEL.IO

HBONORJL: Dumneavoastră sînteji, domnule Lelio?

EFBLTO : Eu sînt acela care suspină.

r 1,1'Onora: BietuL băiat! Suspinaţi din pricina dragostei, sau a foamei?

i,Ki.ro: Suspin din pricina foamei de dragoste.

BXKONORA: Şi veniţi la mine ca să vă săturaţi? Sărmanul ! Aici nu se găseşte carne pentru dinţii dumneavoastră.

i.i;uo: Am să mor de inimă rea.

KLEONORA: Biata omenire! O să numere un nebun mai puţin.

LEWO: Se poate să mă jigniţi într-atîta? Să mă dispreţuiţi înti-atîta? ELEONORA: O, domnule, dimpotrivă, am pentru dumneavoastră toată stima şi consideraţia; şi, ca să vă conving, iată că, înainte de-a pleca, vă fac o adîncă

plecăciune. *(Pleacă.)* **JvELiO:** Mă lasă, fuge, îşi bate joc de mine! Bietul Lelio, nefericitul Lelio! Iată-mă cu două groaznice necazuri pe umeri: fără iubire şi fără bani. Mor de foame şi nu am cu ce mă sătura. Ard de dragoste şi nu găsesc înţelegere. Ce viaţă nenorocită ! Iată o femeie! Ah, frumuseţea ei mă-n-cîntă!

SCENA 12

CHECCHINA şi I,EI,IO

CHECCHINA: Tare sînt nenorocită! Nu se află nici un leac pentru mine. Beppo mă părăseşte. Toţi îşi bat joc de mine, toţi mă jignesc, mă poreclesc „acadea". O să-1 pierd pe dragul meu Beppo, sufletul meu, inima mea. Mor, nu mai pot!

IXLIO: Ce iveţt, **fraDLoa.si** zeiţă? **CHECCHIETA.: Hor.., f£esi>w** ***în inli.c tei Idu ,)*** **ErELIo:** Ia1ă-jnă-s cura e raai bine! JL leşinai în braţele mele. Ce trebuie să fac?

SCENA 13

SGWI^BJ şi CA.11I, care ascultă, ţi cei ie mai înainte

LELIO: Eată ce-am **să** fac: am s-o cuc la han, poate şi-o reveni. *(O duce la han.)* **SGTJALDA** : O, ce spui de asta? **CATTE:** Ai văzut? **SGTJALDA:** De-a dreptul în braţe! **CATTE:** O, ce mironosiţă e, draga de ea! **SGTJALDA**: Parcă nu le-ai cunoaşte pe de-alde astea... **CATTE:** E dăruită cu toate podoabele... **SGTJALDA**: De-a dreptul la han. Nici mai mult, nici mai puţin! **CATTE:** O, ce fată cinstită!

SCENA 14

BEPPO, SGTJALDA şi CATTE

BEPPO: Eetelor, n-aţi văzut-o pe Checca?
SGTJALDA: Da, domnule, am văzut-o.
BEPPO: Sărmana! Deznădejdea a făcut-o să-şi piardă minţile. Unde-aţi văzut-o? Unde s-a dus? **CATTE:** Nu-i departe de aici.
SGUALDA: Nu te pierde cu firea, stă bine unde stă.
BEPPO: Fie-vă milă, spuneţi-mi, unde e?
CATTE : La han.
BEPPO : La han? Pentru ce?
« " vxu : Ca sî se distreze,
B ?PO: Cu. ciae?
iî: Ca ui domnişor ca p>erucă.
UEiPO: ***Ah,*** dorina Catte! îţi baţi joc de mine.
M ii: Auzi, Sgualda... cică-mi bat joc **de el.**
AL DA: Ştii cine-şî **bate** joc de tine? Nenorocita a.ceea **de** Clecca. E în lan cn un străin,
îinrio : O, ce-rni aud urechile?
SGU.A10A: Dacă tiu crezi, du-te de vezi.
căite ***(dînci $£-plece):*** Ehei, o mai ţinea şi **în** braje... Dar ţi-arn spus destule.

SOUAXDA *(dînd şi ea să -plece):* A dus-o înăuntru.
CATTE: Aici, în văzul lumii, fără ruşine.
SGUAiDA.: Cu uc străin...
CATTE: Bietul băiat! Mi se rupe inima de mila lui! ***(Pleacă.)***
SGUALDA : Mai rău decît o domnişoară „acadea", e din alea... care se duc la han. *(Pleacă.)*
IEPPO: Nu-mi vine a crede. Nu merită să dai crezare flecarelor ăstora. Nu, nu poate să fie adevărat. Vreau să aflu însă cum stau lucrurile. Ei, cei de la han! Nu-i nimeni?

SCENA 15

CHEI.NERUI, şi BEPPO

CHELNERUL: Ce porunciţi?
BEPPO: Spune-mi, te rog, o cunoşti pe Checchina,
FIICA lui jupîn Toni? **ciii:i,NI:rul**: Fireşte c-o cunosc... e sus într-o odaie
cu un străin. **BEPPO;** într-o odaie cu un străin! Şi ce face acolo? **CHELNERUL:** Eu nu-mi bag nasul unde nu-mi fierbe
oala. Slugă preaplecată! *(Pleacă.)* BI PPOi Ah, sărmane Beppo, sînt trădat, ucis...

ISLECB» «, ieşirii din han, *şi* BIIPO

AZLBCCHINO : Cum am făcut, cum am dres, dar tot am înfulecat cm, şi parcă nti-e mai "bine acum.
BEPPO: Scumpul meu demn Arlecchino, spune-mi, că dumneata vii de la han, n-ai văzut-o cumva pe Checchina?
ARLECCHIKO: Oho, dac-am văzut-o...
BEPPO: Ce făcea la han?
ARLECCHINO: E într-o cameră cu stăpînul meu.
BEPPO: O, Doamne! Şi ce face?
ARLECCHINO: *Qui potest capere, captat.*[4] *(Pleacă.)*
BEPPO: Cine-ar fi spus că o fată ca ea are s-ajungă atît de rău? Dumnezeule! Mă tem că şi-a pierdut minţile şi c-a înnebunit din pricina mea.

SCENA 17

SALAMINA, MUSA, TONI, PANTALONE şi BEPPO

PANTALONE: în sfîrşit, iată-te! Te-am căutat pretutindeni !
TONI: Iată-1 pe tatăl Checchinei! E mulţumit de
căsătoria asta şi vrea să te îmbrăţişeze. **BEPPO**: Frumoasă căsătorie îmi pregătiţi! **TONI:** Ce vrei să spui?
BEPPO: Vreţi să mă însuraţi cu fata domnului Acadea.
TONI: De unde ai mai scos nerozia asta?
MUSA: Eu n-am copii. •
PANTALONE: Eşti greşit, băiete, eşti greşit.
H***I./uiina**: Domnule, ea sînt tatăl Checchinei şi sînt

4 **„Cine poate înţelege, să înţeleagă." (In limba latină In original) (n.r.).**

1111 n egnstor cinst i1. i n i T n *(Ud Toni):* Adevărat]
Dumneahri e tatii l i < «■<• li.ia.ei ?

"• i : Ch.i.ir el. TJn om de ispravă, care are o avere 11ıı nioisâ, şi ca.re, în curînd, se va întoarce iar ,iid.

" i i i n *(fai Pantalcne):* Acesta e tatăl ei?

i i r ALO NE : îatocrnai; domnul Ottâvio Aretusi, un ni a cumsecade şi cu o situaţie frumoasă. '1' i[1] ri>:

Vai, "bietul de mine! **PANTALONE:** Ce e, ce s-a întîmplat?

i ' i - i i-o *(lui Se lumina):* Dumneata eşti tatăl Chec- cl linei?

IMINA: Da, domnule, eu.

i i i i'<>: O, bietul de dumneata! O, bietul de mine!

• AMINA: Dar dumneata mă sperii!

IXNTALONE: Trebuie să fie vorba de-o veste groaznică.

i o n i : Dragă Beppo, nu mă mai ţine cu sufletul la gură, spune, ce e ?

i i i i'O: Ştiţi unde e Checchina?

i o n i : Unde să fie? Acasă.

ino'PO: Ba la hanul ăla.

ioni: Da han? Ce caută acolo?

i i . i i 'O: E cu un străin.

pantalone: Ce naiba tot spui?

iiK i 'PO: Ah, în han, în braţele unui străin...

SALAMINA: O fi, deci, adevărat ce spun femeile acelea despre Checchina?

PANTALONE : E cu neputinţă să se afle acolo.

TONI : Şi eu zic la fel.

BEPPO: Eu sînt sigur, sînt convins. Mă trădează. Nu merită s-o iubesc. Euaţi-vă nădejdea de-a mă mai vedea! *(Pleacă.)* PANTALONE: Stai, ascultă! Eu mă duc acasă, iar voi duceţi-vă la han, să vedeţi despre ce-i vorba.
Ei, finule... Fuge de parc-ar zbura. De data asta, ca sâ ***iia*** **naş, risc** să-mi rup **şi-**Un **picior.** ***fPUccd alergînd.)*** **SALAMINA:** Ce **spui,** jupîn Toni? **TONI:** Spun **ci,** piuă **nu** văd, nu cred. Să mergem **la han,** să mergem şi să vedem. **SALAMINA**: Xu nu vreau să merg. Nu vreau să mă amărăsc şi mai tare văzînd o fata lipsită de demnitate.

SCENA 18

CnECCHUSA, din han, urmată dc iţHBvro, şi cei de mai înainte

LELIO *(Ciiecchinei):* Staţi puţin!

CHECCHINA: Plecaţi, domnule, şi lăsaţi-mă în pace!

SALAMINA: Pat-o, nemernica!

TONI: E cu străinul.

CHECCHINA: Tată, ajutor!

TONI: Pleacă de-aici, eu nu sînt tatăl tău!

CHECCHINA: Ajutor! Mă omoară!

TONI: Cine te omoară?

CHECCHINA : M-am trezit în han, fără să ştiu cum am ajuns acolo.

TONI: Fără să ştii? Spune dumneata, domnule, cum vine treaba asta?

LELIO: Vă spun numaidecît: mă plimbam pe-aici... aşa, ca să iau puţin aer... şi apare această biată fată care părea foarte deznădăjduită. Am întrebat-o cît se

poate de cuviincios ce are. Ea a leşinat, şi eu, ca s-o ajut, am dus-o în han. Acum, că şi-a revenit, fuge de mine, şi în loc să-mi mulţumească, se poartă de parcă aş fi un ucigaş.

TONI: Acum înţeleg totul. Biata copilă, e nevinovată !

SALAMINA: Eu nu pot să dau crezare unui om suspect. S-ar putea să fie o simplă născocire.

MiÂ-. <i.z* **apoi ELBOEDiA, şi cei <Le mai Î3»s iute**

1 ir virecb : Demnii mei, nu vă îndoiţi de spusele CheccJxinei. Eu am văzut totul de la geam! Am văzut cum a leşinat şi l-am văzut şi pe domtral acesta ajutnid-o,

■,i,**i:oNOiiA:** într-adevăr, domnii mei, lucrurile s-au petrecut întocmai cum le povesteşte doamna Beatrice. Eu, de după perdea, am văzut amîndoui scenele: şi pe cea cu domnul Eelio şt pe cea cu Checchina, şi am fost tare mulţumită că fata a primit o mină de ajutor.

TONI: Auzi, domnule Ottavio? Fata e nevinovată... nevinovată ca o porumbiţă.

SAL AMINA : Dar atunci de ce-i deznădăjduită?

TONI: Spune, fata mea, pentru ce te-ai necăjit atîta?

CHECCHINA: Fiindcă Beppo vrea să mă părăsească.

TONI: Şi de ce vrea să te părăsească?

CHECCHINA: Din pricina tatălui meu.

TONI: Uite-1 aici pe tatăl tău.

CHECCHINA: O, Doamne! Omul cu acadelele?

MUSA: Nu mă amestecaţi şi pe mine, nu mă amestecaţi !

SALAMiNA: Nu, scumpă fată, tatăl tău sînt eu: Ottavio Aretusi, care ţi-a dat viaţa şi care acum te îmbrăţişează cu dragoste.

CHECCHINA: Ei, Beppo, unde eşti, Beppo?! Sufletul meu, unde eşti? O, Doamne, mor de bucurie!

TONI: Mă duc eu să-1 caut. *(Pleacă.)*

SALAMINA: Hai, linişteşte-te! Am aflat de dragostea voastră şi sînt mulţumit că te măriţi cu cel pe care-1 iubeşti.

CHECCHINA: Dar unde e Beppo? Unde e?

SALAMiNA: Noi sîntem oameni de obîrşie destul de bună, dar averea mi-e modestă fiindcă am fost ani de zile sclav, Marea mea tnuigîiere e să **1e** văd. **j>e** tine, singum-mi fiică, sepia aceluia pe care-1 iubeşti aşa de mult.

CHECCHINA: Căataţi-1 pe Beppc, vă iog!

SAtAMINA: Beppo e supărat pe tine.

CHECCHINA: Dar din ce pricini?

SAiAMJBA: Fiindcă a afLat că eşti ta, lan cu un străin şi **EU** ştia de ce.

CHECCHINA *(lui Lelio):* O, diavol blestemat, din cauza ta.

LELIO: Eu nu ţi-am făcut decît bine.

CHECCHINA: Asta-i adevărat, şi cerul are să te răsplătească după cum meriţi.

SCENA 20

BEPPO, adus de PANTALONE, TONI şi cei de mai înainte

PANTALONE: Uite-1 c-a venit, uite-1 c-a venit!... **TONI:** Vine, vine...
CHECCHINA: *Ah,,* Beppo, sufletul meu!
BEPPO: Ah, dumnezeule, nu mai pot!
TONI : Sărăcuţul! ı s-au povestit o mulţime de lucruri urîte. Acum însă ştie totul, e mulţumit şi e numai al tău.
CHECCHINA: Eşti cu totul şi cu totul al meu? **BEPPO:** Da.
CHECCHINA: O, iubitule! **BEPPO:** O, fi i binecuvîntată!
PANTALONE: Fă o faptă bună, domnule Ottavio, şi lasă-i să se căsătorească.
SALAMINA: Eu nu mă opun.
TONI: Foarte bine, atunci îi unim aici şi imediat.
PANTALONE: Curaj, curaj! **BEPPO:** Doamne...
eSBCCHtNA: Hai, ce mai **atîta** vorbă! Hă-mi mtnx,
M **ST ALTOIE : UAi, hal, curaj !**
BBPIO: Poftim rnîna.
CKBCCHtNA: Ş i **inima?**
DEPIO: Ş i ininua.
CKECCHT.NA : Toată?
BEPIO: Toată.
roşa: Trăiască mirii! Trăiască!

SCENA ULTIMĂ

SG 17-Aj, DA, CATTE şi cei de mai înainte

SGUALDA: Ce-i tămbălâul ăsta? **CATTE:** Ce-i veselia asta? **PANTALONE**: Nu vedeţi? Checchina e mireasă. **SGUALDA** *(tot batjocoritor):* Acadele! Acadele! **MUSA**: Ce vrea să spună cu acadelele? **SGUALDA:** Vreau să spun că domnul Acadea e tatăl miresei.
CATTE: Uite-**1** şi pe jupîn Beppo...
PANTALONE: Nu, cucoanelor! Nu, flecarelor! Tatăl Checchinei, socrul lui Beppo, e domnul acesta, un negustor de vază şi cu renume.
SGUALDA: Haida-de!
CATTE: E adevărat ce zice?
BEPPO: Da, flecarelor, da, limbi otrăvite! Checca e o fată de treabă, o fată cinstită. **SGUALDA**: Mă bucur de cele ce aud. **CATTE:** Fii binecuvîntată! Şi eu mă bucur, verişoară. **SGUALDA**: S-o fi dus la han... aşa, de distracţie. **CATTE:** Ca să-şi găsească un pic de mîngîiere. Nu-i nimic rău în asta, nu-i aşa? **BEATRICE**: Sărăcuţa de ea! Din pricina voastră a leşinat şi era aproape să moară! **ELEONORA:** Iar domnul acela a ajutat-o din milă şi a adus-o în han ca să-şi vină în fire.
CEHO: 0 , **da,** da, **eu** sînt protectorul, **femeilor. SG"0A.LD A**: Scumpe domn, foarte bine aţi făcut.,, mu mai pot de dragul ei! Ştiţi, e verişoară mea! **CATTB** : Sărăcuţa de tine, cît ai mai suierit! Easă-mă sâ te sărut, verişoară. **CHECCHINA**: Dâ-mi pace, cucoană, **n-am** nevoie **de** sărutul tău. **SGUAIDA**: Ei, haide! Hai să ne împăcăm! **CHECCHINA:** Plecaţi de-aici, palavragioaicelor! Nu vreau să mai am **de-a** face cu v o i ! **SGUAXDA**: Ce s-a întîmplat? Eşti supărată? **CATTE**: Ia te uită cum se mai fandoseşte! **SGUAXDA**: Sîntem flecare! **CATTE:** Nu vrei să te sărut? **TONI:** N-o să mai isprăviţi odată? **PANTALONE**: Nu v-aţi

săturat încă? CATTE: Stimată, doamnă mireasă, rămîi cu bine!

(Face cu mina un gest batjocori tor. J

CHECCHINA: Smintito!

SGUALDA: O, ia te uită, drăguţa de ea, ce grozăvii mai înşiră! Na! *(îi dă cu tifla şi apoi pleacă.)*

CHECCHINA: Răutăcioaselor! Mă faceţi să plîng.

BEPPO: Nu, viaţa mea, te rog, nu plînge! Hai, tată-socrule, să intrăm în casă!

SALAMINA: Să mergem. Tu eşti singura mea fiică. Nu sînt sărac, iar casa mea va înflori din nou. Am să fac totul pentru tine.

MUSA: Şi eu, la nuntă, dau acadea multe la tine.

CHECCHINA: Ah, scumpe domnule Acadea, multe lacrimi m-ai mai făcut să vărs.

MUSA: Te rog să ierţi la mine, dar eu nu este vinovat...

BEATRICE: Iartă-mă şi pe mine dacă, fără să vreau, ţi-am căşunat vreun necaz.

ELEONORA: Şi eu, de asemenea, îţi cer iertare.

LELIO: Scumpe doamne, fără să prejudiciez meritele dumneavoastră, pe care vă stimez şi venerez peste măsură, acuma că am învăţat atîtea despre femei,

in i VLLI**3** obligat să mă retrag şi să stau deoparte, **i i** să scap de preagraţioasele lor pălăvrăgeli.

MiAiKiUv: Nătărăul, ne-o spune de la obraz! i I4MJNORA: I-a venit apa la moară şi ne-a pLătft-o. i UIIUOKH: Haide, să mergem repede in casa! Iu-.ri'O: O, cîte flecăreli!

I HJCCCI UNA: Din cauza acestor palavragioaice m-am necăjit atîta şi am ajuns în pragul deznădejdii. Să nu se mai apropie de mine! Nu vreau să le inii văd pe-aici! Acum, slavă Domnului, sînt mulţumită. Mi-am găsit tatăl, mi-am recîştigat mirele, aşa c-o să trăiesc liniştită, în pace. Dacă vrei să vieţuieşti în tihnă, se cade să te ţii departe de flecăreli şi să nu pălăvrăgeşti nici tu, fiindcă numai de la pălăvrăgeli se trage ruina căsniciilorj

Sfîrşitul comediei